

Luo

CHUNY MAR NG'ATO.

COPYRIGHT

ISBN 0 - 908412 - 16 - 9

E-MAIL: info@angp.co.za

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

P.O. BOX 2191, PRETORIA, 0001, R.S.A.

(Mison mar Buge mag Injili ma ochung'ne chiwo)

(Reg. No. 1961/001798/08)

CHUNY MAR NG'ATO.

KATA.

MIRO MAR CHUNY MAR ROHO.

(Ochiw e Pichni Apar.)

Dhok ni ne oloki kowuok e ndiko mar dho Ingres a ka itiy o gi Google Translate e kompyuta.

Bukuni ne ochakore e piny France e higa mar 1732. Ne olose kendo ondiko kendo mondo otigodo e migepe mag mision mag Afrika gi Japuonj J.R. Gigoye kendo gipogogi e pinje 127 ma ji tiyogo. Joma wuok e dhok duto, klas kod dini duto otelo gi bugni mondo giyud adier matut mar roho kod tich mar wach Nyasaye ne dhano kaka jaote Esekiel nonyiso higni 586 kapok Kristo obiro. "Abiro miyou chuny manyien kod paro manyien bang'e ubiro bedo ogandana, kendo abiro bedo Nyasaye!"

Esekiel 36:26-28.

CHUNY MAR NG'ATO.

HEKALO MAR NYASAYE,

KATA TICH MAR SATANI.

(1 Johana 3:4-10)

Ka isomo bugni, yie mondo ipar ni en kaka kiyo ma ibiro nenore in iwuon e iye. Kata in ja-Yahudi kata Jakristo, ng'at ma ok oyie Kristo, kata ng'at ma noweyo yie mare kuom Nyasaye, ibiro nenori kaka Nyasaye neni. "Ng'ato neno gik ma nenore oko, to Nyasaye neno chuny." (1 Samumua 16:7). Nyasaye nenowa kaka wan gadier.

Satan e wuon miriambo duto. En ruoth mar mudho kendo nyasaye mar pinyni. Owuondore kaka malaika mar ler mondo otelne chwo gi mon mondo oluw yo marach. E ndalogi, mana kaka e kinde mokalo, nitie joote mang'eny ma miriambo ma ng'iyore kaka joote mag Kristo. Kendo ok en gima ng'ato nyalo bedo gi bwok nikech Satan owuon lokore kata olokore kaka malaika mar ler. (2 Jokorintho 11:13-14). Satan, nyasaye mar pinyni, oketo ji e mudho mondo kik ginyal neno ni Nyasaye oherogi kata ni Yesu notho mondo oresgi. (2 Jokorintho 4:4). Joketho duto, kod joma ok oyie, gin joma otho e yor roho kendo gin

muofu e wi Nyasaye. Gitelo ne richo mag pinyini. (Jo-Efeso 2:1-2). Ka ok oyabere wang'gi e yo moro mondo gifweny chalgi ma ne giselalo, to gidhi e kethruok mosiko. Ng'at ma wacho ni, "pok asetimo richo" wuondore owuon. Nikech "Wuowi Nyasaye nobiro nikech mano, mondo oketh gima jachien notimo." (1 Johana 3:8). "Omiyo, ubed gi chuny mar Nyasaye. Ikwedo jachien, kendo obiro ng'ado ng'wech kowuok kuomi. Bi machiegni gi Nyasaye, kendo obiro chopo machiegni kodi." (Yakobo 4:7-8)

Ka isomo bugni kendo isomo piche ma iye, ibiro neno chunyi iwuon. Yie mondo ler mar Nyasaye onyisi chal mar chunyi iwuon. Yie gi richo magi kendo kik ikweri ni nitie. Wach Nyasaye nyisowa ni "Ka wawacho ni onge richo ma wan-go, wawuondore wawegi, kendo onge adier e chunywa. To ka wafwenyo richo magwa ne Nyasaye, obiro rito sing'o mare kendo timo gima kare: Obiro weyonwa richo magwa kendo obiro lerwa kuom richo duto ma watimo." "Remb Yesu, Wuode, lerwa kuom richo duto". (1 Johana 1:1-10).

Ibedo gi loch mar Satan kata Nyasaye. In jatich mar richo kata jatich Nyasaye. Ka richo locho e ngimani, kik iweye, to ywak ne Nyasaye. Obiro golou thuolo

kokalo kuom Yesu Kristo. Yesu nobiro e pinyini mondo ores joketho, kendo oketho teko mar Satan kod richo kuomwa. En Jawar marwa. Ibedo e nyim Nyasaye MACHIEL ma ong'eyo weche duto ma ling'ling'. Ong'eyo paro kod timbe ma opondo e ngimani. Ok nyalre mondo iumri kod gik ma itimo ne Nyasaye. "Nyasaye noloso itwa - ok onyal winjo? Ne oloso wang'wa - ok nyal neno?" (Zaburi 94:9).

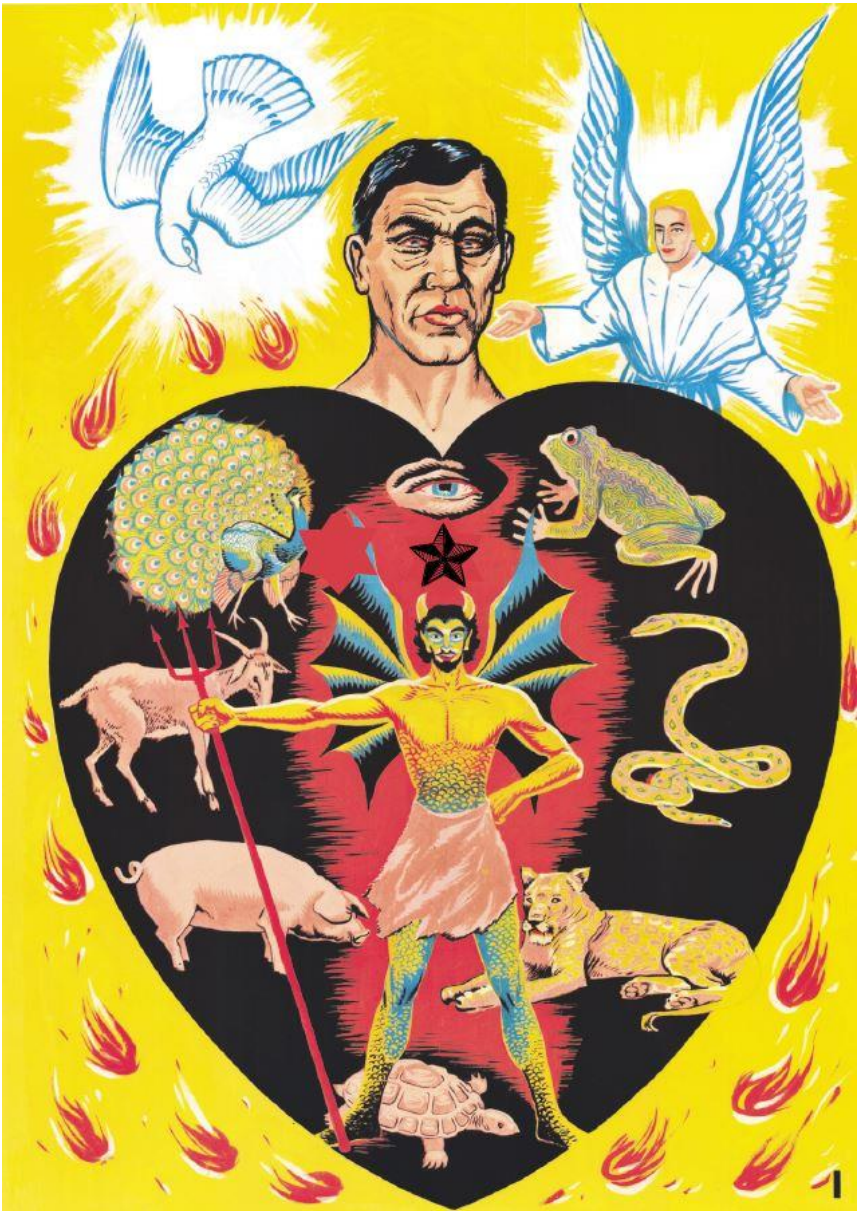
"Ruoth rito piny duto mondo omi jogo ma chunyi ochung' motegno kuome teko." (2 Kronika 16:9).

"Ong'iyo okang' ka okang' ma chwo kawo. Onge mudho ma mudho ma nyalo weyo ng'at ma timo richo ne Nyasaye." (Yubu 34:21-22).

"To Yesu ne ok oyie kuomgi, nikech nong'eyogi duto." (Johana 2:24).

Omiyo "mor jogo ma richogi owene, ma richogi owene. "Omor ng'at ma Ruoth ok odonjne ni otimo gik maricho kendo ma onge rieke moro amora." (Zaburi 32:1-2).

1. CHUNY MAR JORIMO.

Picha ni nyiso chuny mar ng'at kata dhako ma nigi richo mar piny, ma Muma olero ni en jaketho. Jaketho en ng'at ma richo mag pinyini kod gombo kod gombo mag kido mar dhano otelo. Picha ni en picha mar

adier mar chuny kaka Nyasaye neno. Wang' makwar ma chalo gi remo wuoyo kuom medho kong'o kaka ondik e Ngeche 23:29-33 : "Nyisa ng'at ma madho kong'o ahinya, ma nyaka otem madho kong'o manyien, to abiro nyisi ng'at ma lit kendo ma ng'ur, ma kinde duto kelo pek . kendo kinde duto giwuoro. Wang'e opong' gi remo, kendo en gi ret ma ne nyalo bedo ni ok oyudre. Okidwar ni divai otemni, kata obedo ni en rangi makwar ahinya, kata obedo ni orieny e okombe, kendo odhi piny mayom. Odhiambo maluwo ibiro winjo ka gima thuol ma nigi kwiri osekwayi. Gik ma ng'ato ok ng'eyo biro nenore e wang'i, kendo ok ibi nyalo paro kata wuoyo maber."

E piny mar wich e picha ni, chuny dhano inyalo neno ka le mopogore opogore odak e iye. Le mag pinyno wuoyo kuom richo mang'eny mopogore opogore ma ni e chuny dhano, nikech chuny e ma en diere kendo kama richo magwa yudoree. Nyasaye nyisowa kokalo kuom dhok mar jaote Yerima, ni "Onge ng'at ma nyalo winjo tiend chuny dhano. Onge gimoro machielo ma nyalo wuondore kamano; en ng'at ma tuo ahinya ma ok nyal chango." (Yerima 17:9)

Yesu owuon onyiso wachno kuom wacho ni, "Nimar paro ma ok beyo ma miyo otimo gik ma ok beyo wuok

e iye, kowuok e chuny ng'ato; mondo okwal, oneg, otim anjao, obed gi chuny mar ng'anjo, kendo otim gik maricho duto; rieko, tim ma ok owinjore, ich wang', ng'anjo, nyadhi, kod fuwo - gik maricho gi duto wuok e iye ng'ato kendo miyo ng'ato bedo maler." (Marko 7:21-23)

Peacoc: Kata obedo ni ber mar peacock ohero ji duto, kae e chuny dhano, owuoyo kuom richo mar nyadhi. Lusifer, ma ne en malaika makende mar ler mar Nyasaye, nolalo thuolone kokalo kuom nyadhi kendo omiyo nobedo wasiki mar Nyasaye – jachien. (Isaya 14:9-17; Esekiel 28:12-17).

Kido mar ng'iyo wuok e diere mar mach ma ok tho, kendo onyisore e yore mang'eny. Jomoko ng'ur nikech mwandugi, rang'iny mar somo ma gin-go; lewni ma ng'ato nyalo rwako ma ginyisogo ringregi e yo ma ok kelo wich kuot; rwako gik ma ng'ato nyalo

ng'iyogo, rwakruok mar lwedo, ring'o, kod mamoko, kaka ondik maler e Isaya 3:16-24 . Jomoko ng'ur gi jodongogi machon, piny ma giwuokye, kitgi, tuke, kod mamoko, kendo wigi wil ni "Nyasaye kwedo joma nigi nyadhi, to onyiso joma mwol ng'wono." (1 Petro 5:5). Nyasaye osin gi nyadhi kod ng'ado bura kuom ng'ato owuon (Ngwache 8:13). "Kido kelo ketho, to nyadhi kelo ketho." (Migao 16:18).

Mbui ochung' ne gombo mag ringruok, timbe ma ok beyo kod terruok. Richo ma iwuoyoe kae osemadore e ndalo mag ndalogi, to ndalo mag giko, nyaka chop kama nyaka wayie adier mar weche mag Yesu chiegni higni 2 000 mosekalo. Ne onyiso ni ndalo mag giko biro bedo kaka ndalo mag Sodom kod Gomora. Ok mana ni yo mar ngima mar richoni omako chwo kod mon kendo odonjo e udi mag jo dini kod riwruoge, skul kod hostel, to tim marachni donjo e chuny ji maonge wich kuot kendo e yo ma ok nenre. Odonjo

kokalo kuom sinema, ute sinema, buge ma nyiso gik ma ok beyo, kod yore mamoko mang'eny ahinya, ma miyo gik ma Nyasaye luongo ni richo gineno kaka tim makare mag ndalogi. Joma rowere milionde mang'eny loso paro margi mar ngima maber kowuok e sinema kod buge, mana mondo giyudre ka gin e masira, wich kuot kod yuago ang'e. Jotugo kod jotugo ma nigi timbe ma ok beyo kendo ma ng'iyo gik moko e yo ma ok owinjore, bedo jogo ma ng'iyo gik moko e kind anyuola matin. Bende, udi mag miel bende, kinde mang'eny gin kuonde ma tim ma ok beyo dongoe. Joma Nyasaye ma nigi teko maler, kaka Josef (Chakruok 39) kod jomoko, ok okawe kendo kaka ranyisi. Kata jo-Zulu machon ma ne ok oyie Nyasaye, ma ne nyalo nego ng'at ma timo akwede kata dhako ma timo akwede, ne nyalo puonjo jodongo ma ne iluongo ni joma nigi ng'eyo kendo chung' e nyimwa e chieng' bura. Nyasaye nyisowa ni kik watug gi timbe ma ok beyo, to mondo kik watingi. "Richo moro amora ma ng'ato timo ok keth ringre; to ng'at ma nigi ketho mar terruok timo richo ne ringre owuon. Be ok ing'eyo ni ringreni en hekalu mar Roho Maler, ma odak e iye kendo ma Nyasaye omiyi? Un ok un mag un wawegi, to un mag Nyasaye." (1 Jokorintho 6:18,19); "Omiyo ka ng'ato oketho hekalu mar

Nyasaye, Nyasaye biro ketho ng'atno. Nikech hekalu mar Nyasaye en hekalu maler, kendo un uwegi un hekalu mare." (1 Jokorintho 3:17).

Ng'ombe wuoyo kuom richo mag medho kong'o kod chiemo mang'eny. En le ma nigi chilo ma muonyo gik moko duto ma ni e yo mare gi gombo, maler kata ma nigi chilo. Chuny ma nigi richo chamo paro moro amora mar timbe ma ok beyo, weche ma ji nyiso, picha, buge, kod mamoko e yo machal. Ng'ato, ma ne oket mondo obed hekalu mar Nyasaye mangima, olosi maler nikech chiemo ma kelo hinyruok kod timbe ma ok ler kaka madho ndawa kata ng'ado ndawa, tiyo kod opium kod yath ma kelo hinyruok kod tablet kod mamoko. yath ma mero ji osemako chwo kod mon moyo kinde mokalo. En mana teko mar Nyasaye kende e ma nyalo golo jodhier ma kamago ma osebedo ka otiyo gi ndawa kendo ma gin misumbni mag jachien. Kata obedo ni ji mang'eny ma nigi

gombo mar dini ok bi bedo gi chir mar madho ndawa e ot mar kanisa, ka gineno ni en gima chiegni ni en ng'anjo ne Nyasaye, kata kamano ok gin gi kiawa kuom ketho kokalo kuom yien ma ng'ichni, ma en adier hekalu mar Nyasaye, ma en ringregi. "Adier ung'eyo" Jaote Paulo wacho ni, "ni un hekalu mar Nyasaye kendo ni Roho mar Nyasaye odak e iwu! Omiyo, ka ng'ato oketho hekalu mar Nyasaye, Nyasaye biro ketho ng'atno." (1 Jokorintho 3:16,17; 6:18,19).

Ng'at ma nigi chuny mar ng'iewo gikmoko en ng'at ma sigu kata ma ok owinjore gi gimoro e wang' Nyasaye. Wachamo mondo wabed mangima; ok wadak mondo wabed gi chiemo. Kech nyalo pong'o kuom chamo chiemo ma nigi gik mabeyo, to chuny mar ng'iyo gik moko biro ywak kinde duto ni, "Mi, mi!"

Ng'iyo ok bi pong'o nyaka chieng', ok bi pong'o nyaka chieng'. Kaluwore gi chik mar Sing'ano Machon, ng'at ma chamo chiemo kendo ng'at ma madho kong'o ne nyaka goye gi kite nyaka otho (Chik 21:18-21). "Joma madho kong'o mang'eny kod joma ohero chiemo mang'eny biro bedo jodhier. Kapo ni gima itimo en mana chiemo kendo nindo, machiegni ni ibiro rwako lewni ma ng'ich." (Migao 23:21). Par ni ng'at moro ma

nigi mwandu, ma ne ohero chiemo mang'eny kendo ma ne en misumbni mar gombone, notho kendo ne oyudre e mach ma ok tho ka en gi lit maduong'. Ok owinjore ahinya ni owach wach marach mar madho kong'o. En mana gima ong'ere maber ahinya ma ok onego okaw mayot. Nyasaye nyisowa maler e Wachne ni onge ng'at ma madho kong'o ma biro bedo gi Pinyruoth mar Nyasaye. Beer oken chiemo, en madho mawuoro kendo mulo paro, omiyo jogo mamede timo gik mowuoro. Gibedo gi timbe ma ok beyo kendo kata ginegore kendo ginego jowetegi ma dine ok ginyal timo ka ok kamano. "Madho kong'o mang'eny miyo ibedo gi dwol maduong' kendo ibedo ng'ama fuwo. En gima fuwo mondo ng'ato omer." (Migao 20:1).

Joma loso kendo uso madho kong'o mapek gin bende gin gi ketho e nyim Nyasaye, nikech Nyasaye wacho ni, "Ibiro kethore! Jolweny mag boche mag divai! Bedo gi chir kendo maonge luoro sama ochopo e weche mag riwruok madho kong'o!" (Isaya 5:22). "Ibiro yudo kum ka imiyo joweteni divai nyaka gimetho." (Habakuk 2:15). "Adier, ing'eyo ni joma richo ok bi bedo gi Pinyruoth mar Nyasaye. Okidwar

wuondore giwegi; ji ma nigi timbe ma ok beyo, kata ma lamo timbe ma ok beyo, kata ma timo akwede, kata ma ketho kido mar ng'ato gi ng'ato, kata ma kwalo, kata ma nigi chuny mar ng'anjo, kata ma madho kong'o, kata ma ng'ado bura ne jomoko, kata ma jokuo - onge kata achiel kuomgi ma biro bedo gi Pinyruoth mar Nyasaye. ” (1 Jokorintho 6:9,10).

Richo mag kitwa mar dhano ok nyal ng'ere. Magi gin moko kuomgi: “timbe ma ok owinjore, timbe ma ok owinjore, lamo timbe ma ok owinjore kod jochiende. Ji bedo wasiki kendo gikedo; gibedo gi ich wang', mirima kendo gigombo bedo gi loch. Gipogore e riwruoge kod grup; gibedo gi ich wang', gimer, gitimo gik ma kelo mor, kendo gitimo gik mamoko machalo gi magi. Joma timo gik ma kamago ok bi bedo gi Pinyruoth mar Nyasaye.” (Jo-Galatia 5:19-21). “Kik umer gi divai, ma biro mana kethou; to kar mano, upong' gi Roho Maler.” (Jo-Efeso 5:18)

Yesu chiwo lwongo maluwogi ne ng'ato ka ng'ato ma nigi riyo kaachiel kuom weche mag roho. “Ng'at ma nigi riyo kaachiel onego obi ira mondo ometh.” (Johana 7:37,38). “Bi ng'ato ka ng'ato ma nigi riyo kaachiel - kae pi! Bi, un joma onge pesa - ng'iewi ngano kendo ucham! Bi! ng'iewo divai (mar roho) kod

chak - ok obi ng'iewo gimoro!" (Isaya 55:1). "Ng'at ma madho pi ma abiro miye ok bi bedo gi riyo kendo nyaka chieng'. Pi ma abiro miye biro bedo e iye pi ma biro miye pi ma miyo ngima kendo miyo ngima mosiko." (Johana 4:14).

Opugo wuoyo kuom ng'iyo, bedo ng'ol mar winjo wach kod jochiende. Oganda ma ng'anjo en gima rach mana kaka tim mar jochiende (1 Samumua 15:23). "Ng'at ma ng'iyo ma ok oyie tiyo en mana negore owuon, gima otimo en mana paro gima onyalo dwaro bedogo." (Migao 21:25-26). Joshua ne nyaka nyis Jo-Israel niya, "Kik ubed kae ka ok utim gimoro; reti! Dhi nyime kendo okawe!" (Jong'ad bura 18:9). Kido mar dhano en ng'iyo ahinya kendo deyo e yudo gik mag Nyasaye. Yesu nowacho niya, "Tim matek mondo idonji kokalo kuom dhoot matin." (Luka 13:24). "Ng'at ma dwaro biro yudo." (Mathayo 7:8). "Pinyruodh polo osebedo ka ng'anjo ahinya, kendo

joma nigi ng'anjo temo kawo pinyruodhe." (Mathayo 11:12)

Ka ok wang'iyu maber kuom warruok kod ber mar roho mar chunywa, mano miyo watho nyaka chieng'. Ogeng'owa mondo kik walam, kik wabed gi manyo gik madongo mag Nyasaye kendo kik wayie gi sing'o mag Nyasaye madongo. Okelo ketho. Ka Nyasaye wuoyo kodi, kojiwo ni imiye chunyi sani, jachien nyisi ni itim kamano kiny. Onyalo nyisi ni itim kamano e odiechieng' machielo ma nyalo bedo maber, ma kata kamano, nyalo bedo ni ok obi; kendo ibiro tho ka onge warruok kendo ka onge Kristo. Nyasaye wacho ni, "Ka uwinjo dwol mar Nyasaye sani, kik ubed joma ng'ur kaka jodongou machon ka ne gikwedo Nyasaye." (Jo-Hibrania 3:7-8). En ji adi mosetho e yor roho kuom weyo warruok mondo odhi otim odiechieng' moro maber moloyo ma pok obiro? Odiechieng' ma kiny ok en mari.

Kinde mang'eny, jochiende tiyogo gi ng'injo mar winyo e timo jochiende. Onyiso kae richo mar geno jochiende kendo timogi, kata ng'eyo weche mabiro timore, kata miriambo, kata voodoo, kar geno Nyasaye mangima. Makamana e kinde mag tem kod tuoche, thagruok kod tho, inyisowa ni waluong

Nyasaye mangima, ma nigi gombo mar konyo, kar geno gik mabeyo kata ma okbeyo. “Ruoth tayo ng’ato e yo ma owinjore odhie.” (Zaburi 37:23). “Be nitie ng’at moro ma nigi tuwo? Owinjore oor mondo okel jodongo mag kanisa, ma biro lamo kendo keto mo mar olive e wiye e nying Ruoth. Lamo ma itimo gi yie biro chango ng’at ma tuo. Ruoth biro miyo obed gi ngima maber kendo, kendo richo ma ne otimo ibiro weye. Omiyo, ng’ere richou e kind jowetenu kendo ulemore mondo uchang’.” (Yakobo 5:14-16). Nyasaye nomiyo Jo-Israel chik niya, “Kik utim nyithindi misango e mach e wi adhura maru; kendo kik iwe joweteni otim jochiende, kata manyo jochiende, kata tiyo kod jochiende kata jochiende, kata penjo joma ng’iyo gik mabiro timore. Okidwar mondo gipenj jochiende mag joma otho, kaka timbe mag jochiende. Ruoth Nyasaye Nyasaye osin gi joma timo gik ma ok bergi.” (Chik 18:10-12). “E oko mar taon (ma polo) nitie joma richo kod joma timo miriambo, joma timo timbe ma ok beyo kod joma nek ji, joma lamo tipo kod joma miriambo e weche kod timbe.” (Fwenyo 22:15).

“Kik idhi mondo iyud rieke ne ji ma penjo roho mag joma otho. Ka itimo kamano, ibiro bedo ma ok ler e yor lamo. An Ruoth Nyasaye Nyasaye mari.” (Jo-Lawi 19:31). “To ji biro nyisi ni ipenj ote kuom jogo ma

ng'iyoy gik mabiro timore kod jogo ma ng'iyoy gik mabiro timore, ma ng'ur kendo ng'ur. Ne giwacho ni, 'Bang'e, ji onego okwa ote kowuok kuom jochiende kendo gipenj joma otho e lo joma ngima.' Owinjore udwokogi ni, 'Winj gima Ruoth puonju! Okidwar winjo jochiende - gik ma giwacho ok bi konyi.' "(Isaya 8:19-20).

Ka isomo bugni matinni, Nyasaye wuoyo kodi, oluongi mondo iwe richo magi kendo imi ngimani ne En. Roho mar ng'at ma nigi ng'ol, ma ni e chunyi, chiwo paro mopogore opogore mondo iwe ng'ado burano chien, kendo otemo pong'o chunyi gi luoro. "Ang'o ma joodwa, osiepewa, kod ji mamoko biro wacho, ka abedo Jakristo madier? Ang'o ma biro timore ka ok anyal bedo e miel, nyasi kod gik ma kelo mor mag piny kendo?" Kar neno mwandu madongo e Kristo Yesu, kuwe mare ma ng'eny, mor mare ma weche ok nyal nyiso, duong' mare, ngima mosiko ma opong' gi mor ahinya, ichako neno gik moko duto ma inyalo wito. Ibiro neno gik ma nyaka iwe ka iyiene Kristo mondo obi e chunyi. Luoro mar dhano kaachiel gi luoro mar tho miyo ibedo misumbni mar jachien. To Kristo nobiro mondo ogol jogo ma ne gin misumbni kuom ngimagi duto nikech luoro mar tho. (Jo-Hibrania 2:14-15). Roh mar bedo maonge winjo wach miyo

ibedo ng'at ma ng'ich ahinya ma chunyi biro bedo matek mana kaka ng'ut winyo.

Ng'ombe en le mager ahinya. Sigu, ich wang' kod ich wang' marach thoro locho e chuny dhano kendo kinde mang'eny kelo nek. Inyalo temo kendo kata nyalo geng'o mirima mari marachno, nyaka chop kama owuok e mirima mare duto. Ber ka iyie ni en e chunyi, kendo ikwa Yesu mondo ogolni thuolo. “Kik iwe ng'ato obed gi mirima; okelo mana pek.” (Zaburi 37:8). “Mirima en tim marach kendo ma ketho.” (Migao 27:4). “Ket mirima mari e bwo geng'ruok; en rieko bedo fuwo bedo gi mirima.” (Jaote 7:9), “Gol oko mirima.” (Jo-Kolosai 3:8)

Joma nigi luoro mang'eny madho kong'o mondo gijwre mondo gitim tim moro marach kata chulo kworo, to gino “chalo divai ma olosi gi kwiri mar thuol.” (Chik 32:33). Kuong'ruok en gima mit ne chuny ng'at

ma nigi richo, to Nyasaye e ma ng'ado bura ne tim marach duto. Yesu nowacho niya, "Her nyawendi kaka ihero in iwuon" (Marko 12:31) kendo "Her wasiki." (Mathayo 5:44). Nyasaye nosingo ni obiro weyo ne jomamoko richo ma ne watimo, ka waweyo ne jomoko richo ma ne gitimonwa. (Mathayo 6:12). Roho ma ng'ur kendo ma ng'ur, Nyasaye osingo. Dwaro marach mar chwo remo kod lweny ni e chuny dhano, kendo kuom mano nyaka oket kuwe madier e chuny ka odwaro ni obed nyaka chieng'.

Thuolno wuondo Hawa e podho mar Eden kendo oketho winjruok mamit kod osiep ma ne en-go gi Nyasaye. Satan ne nigi ich wang' ahinya kuom Adam gi Hawa kane onenogi kaka jotelo mag piny, ka gidak e winjruok malong'o gi Nyasaye, ka gikawo kargi. Kuom ich wang', Satan noloso chenro mar kethogi, kendo notimo maber e ketho osiep kod ngimagi mabeyo gi Nyasaye. Oganda kod ich wang' maromre

mar jachien ma ni e chuny dhano, ketho mor ma ni e chuny jomoko ka gineno ni jomoko mor kendo dak maber. Chung' kelo paro maricho e chuny mondo oketh mor mar jomoko, kendo nyalo kata kelo nek. Mano timore ahinya ahinya e ngima moko ma nigi kenya. "Dichuo ok bed gi mirima mang'eny molooyo sama en gi ich wang'; ng'ado bura mare onge giko." (Migao 6:34). E weche mag ohala kaachiel gi yore mamoko duto mag ngima, okelo masira kod sigu ma ok nyal kwano. Kata jotich, jolendo kod jotich ma Jokristo ok gin thuolo mar bedo gi ich wang' ka Nyasaye otiyo gi jatichne machielo molooyogi giwegi. Owinjore gibed gi ritruok kinde duto, kendo gipong' gi hera maler mar Nyasaye ma osebolo e chunywa kokalo kuom Roho Maler. (Jo-Rumi 5:5). Ka ok kamano, tiyogi ne Nyasaye kod tijgi biro kethore nikech bedo gi ich wang'.

Ng'atno wuoyo kae kuom richo mag gombo kod hero pesa ma en gino ma kelo gik maricho duto. (1 Timoteo 6:10). Ondieko moko ma ni e piny Congo chamo winyo kuom mia achiel nyaka gipodho kendo githo. Ng'at ma nigi huma ok oyie yawo lwete mondo okony jodhier kod joma ochando. Gitemo gi yore duto, ma gin jo adier kata ma ok gin jo adier, mondo giyud mwandu mang'eny mag pinyi. Yesu owuon nowacho ni, "Kik uket mwandu mag piny kae, kama winyo kod ng'injo ketho, kendo jokuo donjo kendo kwalo. To, uk mwandu e polo, kama winyo kod ng'injo ok nyal kethoe, kendo jokuo ok nyal donjo kendo kwalo. Nikech chunyi biro bedo kama mwanduni nitie kinde duto." (Mathayo 6:19-21). Ne ogoye Akan kod joode gi kite nikech ne ohero dhahabu kod fedha kod lewni. (Yosua 7). Judas Iskariot ma ne en japuonjre mar Yesu, ne okethore nikech hera mar pesa ne omiyo oweyo Ruoth kendo Japuonjne. Oken pesa ema rach, kata dhahabu, to en hera mar pesa ma opondo e chuny dhano.

Joma chwo kod mon gana gi gana mag rang'iny mopogore opogore kod dhouidi mopogore opogore ketho ngimagi kod ngima mag joodgi nikech gombo marach mar yudo mwandu madongo kendo mapoya e kindeno. Gitimo kamano kokalo kuom tugo mar

pesa kod bet mar pesa mang'eny e piem mag farese kod guogi, kod mamoko.

Dwaro mar bedo gi mwandu maonge pek mang'eny kelo kuo kod nek kaachiel gi nekruok. Hero pesa kod gombo nigi osiepe mang'eny, kaka hero huma kata loch. Nyalobedo teko mar siasa mar locho ewi jomoko, teko mar omwom mar dhiro jodhier kata kata teko mar dini. Giparo ahinya nying' riwruok mar kanisa molojo Nyasaye, ok giyie gi nyathi Nyasaye moro amora ma nigi chir mar luwo Kristo ma ok en ja kanisa mare owuon. (Marko 9:38). Yesu nowacho niya, "Ubed gi ritruok kendo ritruok kuom kit gombo moro amora nikech ngima mar ng'ato ok ochung'ne gik ma en-go, kata obedo ni en gi mwandu marom nade." (Luka 12:15). Sigana mar jalonyo inyiso kaka kama: "Ne nitie jalony moro ma ne nigi puoth ma ne opong' gi cham mabeyo. Ne ochako paro e chunye niya, 'Onge kama anyalo kanoe cham duto ma apidho. Ang'o ma anyalo timo? Mano e gima abiro timo,' ne owacho ne en owuon; 'Abiro ketho utena kendo agero madongo kama abiro kanoe chamna kod mwanduna mamoko duto. Eka abiro wacho e chunya niya, Ng'at ma nigi mor! Ibiro bedo gi gik mabeyo duto ma idwaro kuom higni mang'eny. Ti gi ngima mayot, cham, madhi, kendo ibed gi mor!' To Nyasaye

nowachone niya, 'In ng'ama fuwo! E otieno ma kawuono, ibiro nyaka iwe ngimani; to ng'ano ma biro yudo gik moko duto ma iseketo ne in iwuon?' Mano e kaka timore ne joma choko mwandu negi giwegi to ok gin jomanigi mwandu e wang' Nyasaye." (Luka 12:16-21). "Ang'o ma ng'ato yudo ka oyudo piny duto to olalo ngimane? (Marko 8:36). "Kendo omiyo anyisou ni kik ubed gi parruok kuom chiemo ma udwaro mondo ubed mangima, kata kuom lewni ma udwaro ne ringreu. To, bed gi paro kuom Pinyruoth mare, kendo obiro miyi gik ma kamago. Nikech chunyi biro bedo kama mwanduni nitie kinde duto." (Luka 12:22-34).

Satan, wuon miriambo duto kod jogo ma wacho miriambo, en e ng'at ma ywayowa mondo watim richo, kendo en jatelo mar chuny. Yesu nowacho niya, "Un nyithind wuon-u, jachien, kendo udwaro luwo gombo mag wuon-u. Chakre chakruok ne en ng'at ma ne

onego ji kendo pok obedo e bath adier, nikech onge adier e iye. Ka owacho miriambo, to otimo mana gik ma ng'ato nyalo timo, nikech en ja miriambo kendo wuon miriambo duto.” (Johana 8:44). Miriambo matin bende rach mana kaka miriambo maduong'. Nitie miriambo ma ji wacho, ma ondik kata ma watimo kokalo kuom timbewa. Ng'at ma richo en ja miriambo nikech kuom adier, otimre kaka gima ok en. Nyasaye ok nyal wuondore - bende Jakristo ok nyal timo miriambo (Tito 1:2). “Ka wawacho ni wan gi winjruok kode, to e kindeno bende wadak e mudho, to wawuondore e wechewa kod timbewa.” (1 Johana 1:6). “To oko mar taon (ma polo) nitie joma richo kod joma timo miriambo, joma timo timbe ma ok beyo kod joma nek ji, joma lamo tipo kod joma miriambo e weche kod timbe.” (Fweny 22:15). Nyasaye osin gi janeno ma wacho miriambo achiel bang' machielo. (Migao 6:16,19).

Sulweno wuoyo kuom chuny ma ni e chuny ng'ato ka ng'ato. Kae en gima chilo kendo marach, nyalo bedo ni osetho kokalo kuom richo ma dhi nyime kendo ma otimo gi gombo. En muofu kendo en richo, omiyo ok onyal ng'ado bura kuom timbene owuon. Chuny marachni seche moko nyalo bedo ling'ling', to seche moko nyalo bedo gi parruok. Ong'ado bura e kinde ma owinjore omiye ng'uono, kendo ogolo ng'uono e kinde ma owinjore omiye ng'uono. Nyalo bedo ni osetho, mana kaka osewang' gi chuma ma liet, kendo osebedo ka onge ng'eyo kod winjo. Otimore kokalo kuom weyo yie kendo winjo roho ma miriambo. En luwo puonj mag jochiende, kod winjo puonj ma jowuondo ma riambo lando. (1 Timoteo 4:1-2; Jo-Hibrania 10:22).

Wang' Nyasaye neno gik moko duto ma timore e chuny ng'ato. Onge gima nyalo opondo e wang'e ma rieny, kendo kuom mano ong'eyo kendo oneno paro

duto ma ling'ling' kod gombo mag chuny. Kata ka itimo timbeni ma richo e otieno ma mudho ahinya, e bungu mapek ahinya, e bur matut ahinya kata kamoro amora ma nyalo bedoe, Nyasaye neno. (Wang' ma ni e pichegi bende oyie gi kaka wang' ng'atno nenore).

Leb matin mag mach ma orumo chuny nyiso hera mar Nyasaye ma orumo chuny richo. Kata obedo ni Nyasaye osin gi richo, ohero dhano. Ok odwar tho mar jaketho, to odwar ni owe richo mage kendo odagi (2 Petro 3:9). Yesu nobiro mondo ores joketho. Nitie mor maduong' e polo kuom jaketho achiel ma loko chunye. (Luka 15:7). Leb matin mag mach bende wuoyo kuom remb Yesu Kristo, "Nyarombo mar Nyasaye, ma kawo richo mag piny." (Johana 1:29).

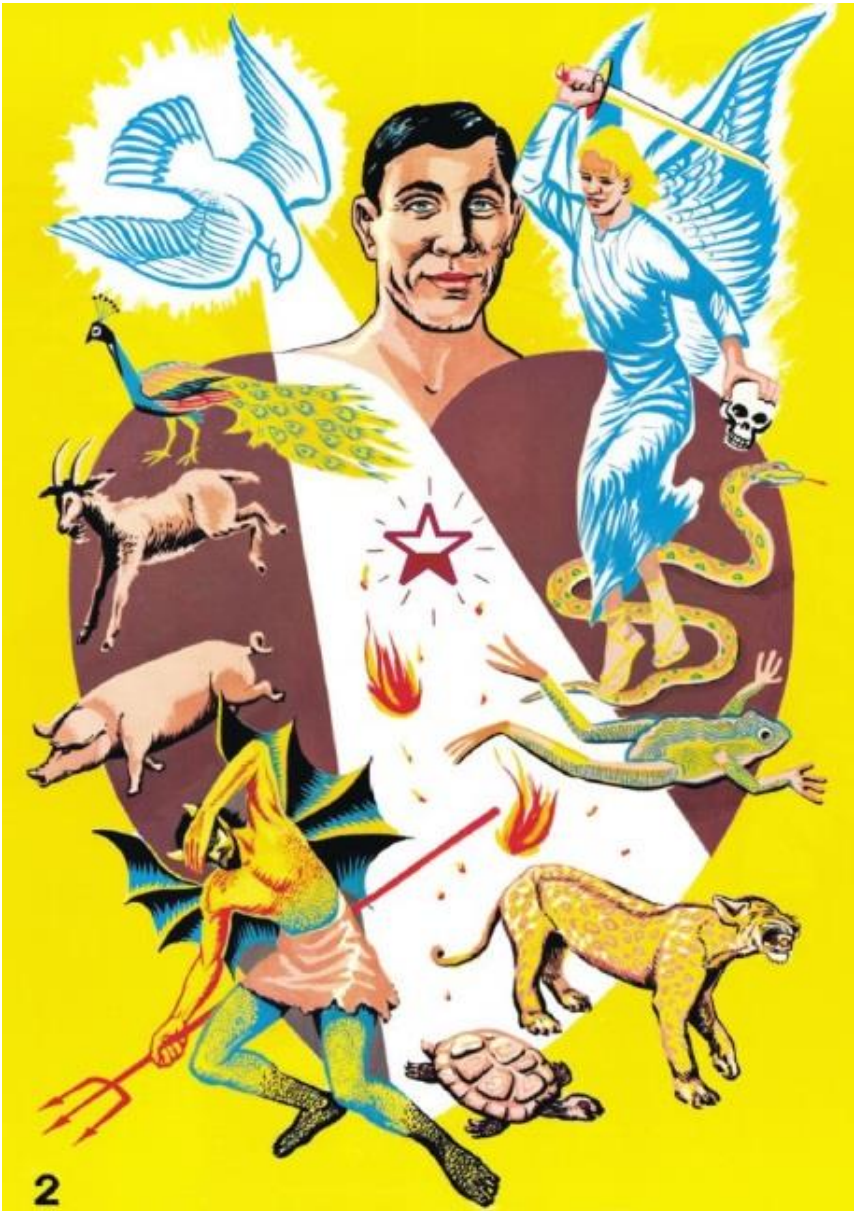
Malaika ochung' ne Wach Nyasaye. Nyasaye dwaro wuoyo gi joma osewuondore kendo ma ting'o ting' mapek mag richo. Odwaro ni giwe yore mag richo kendo giwe ler kod hera mar Nyasaye odonj e chunygi.

Dove en ranyisi mar Roho Maler, Roho ma nyiso adier kuom Nyasaye, kuom richo kod gima kare, kod kuom bura mar Nyasaye. (Johana 15:26). Roh Maler inyiso kae oko mar chuny dhano. Ok onyal dak kama richo locho.

Kapo ni picha mar chunyni owinjore obed mana kaka chunyi chalo, ywak ne Ruoth kendo iyaw chunyi ne En. We ler mar Wachne orieny e chunyi. “Yie kuom Ruoth Yesu, kendo ibiro yudo warruok.” (Tich Joote 16:31). Nyasaye oyie, ee, osesingo ni obiro loko chunyi, mondo omiyi chuny manyien kod paro manyien. (Ezekiel 11:19). Mano olere e picha mar ariyo.

2. CHUNY MOTIMORE GI RICHO.

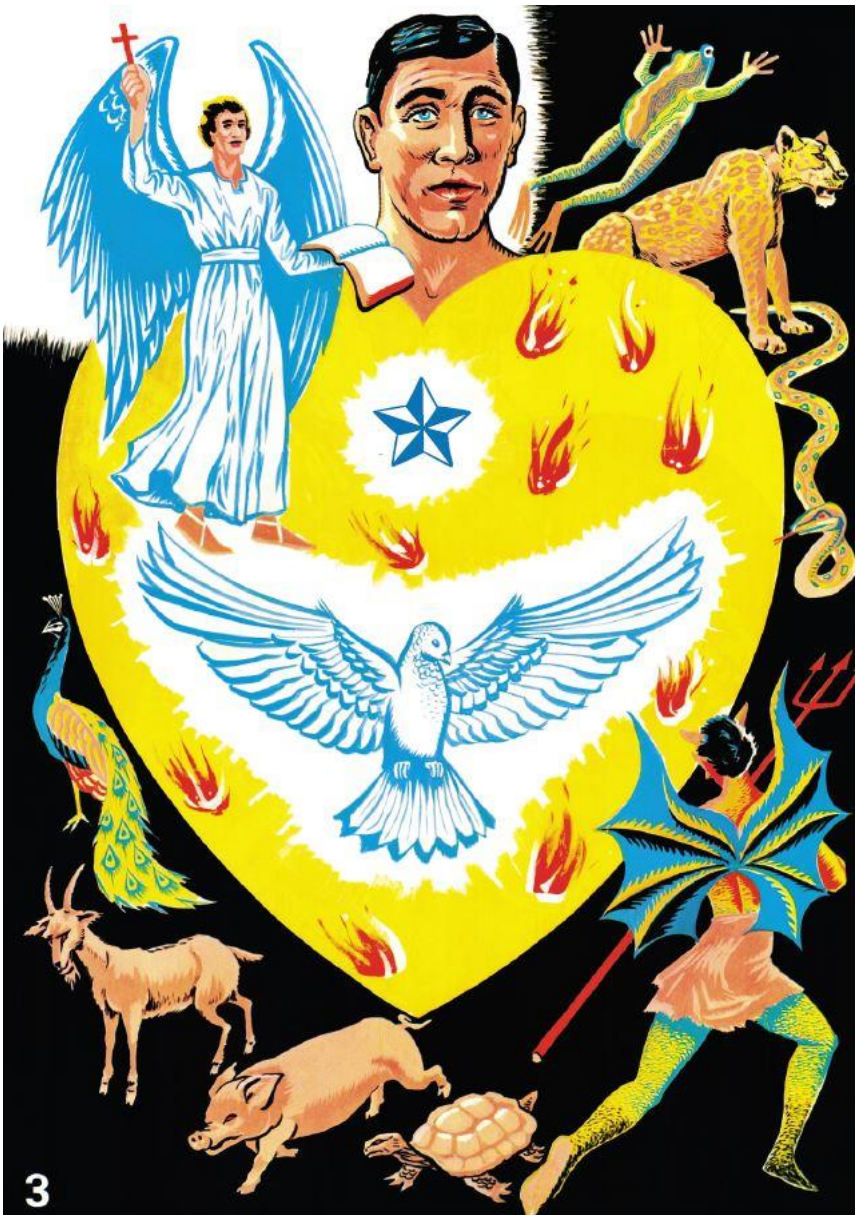
Picha ni nyiso chuny ma olokore ma ochako manyo Nyasaye. Malaika omako ligangla, ma en Wach Nyasaye, ma “ma ngima kendo tiyo, ma ng’ich molooyo ligangla moro amora ma nigi bathe ariyo. Ong’ado yo

duto, nyaka kama chuny kod roho romoe, nyaka kama ng'ut kod ng'ut ng'ato romoe. Ong'ado bura kuom gombo kod paro mag chuny dhano.” (Jo-Hibrania 4:12). Wach Nyasaye parone ni “richo chulo chudo mare - tho” (Jo-Rumi 6:23) kendo ni “ng'ato ka ng'ato nyaka tho dichiel, kae to Nyasaye biro ng'adne bura.” (Jo-Hibrania 9:27). Kabedo mar jaketho kendo ma ok oyie biro bedo e nam ma wang'o gi mach kod sulfa.” (Fweny 21:8).

E lwete machielo, malaika omako ng'ut ng'ato. Mano en mar paro ne jaketho ni wan duto wabiro tho. Ng'utwa ma wahero ahinya, ma warwako, ma wamiyo chiemo kendo ma waloso maber, ma wamiyo rito kod ng'iyo ma kamano mondo ochop gombo kod gombo mage, dhi tho kendo totho, kendo winyo biro kethore ka chunywa kod chunywa dak nyaka chieng' . . Obiro nyisore chieng' moro e nyim Kristo, mondo ong'adne bura kuome. (2 Jokorintho 5:10). Kae waneno jaketho chako ng'eyo wach mar Nyasaye kendo yawo chunye ne hera mar Nyasaye. Roho Maler chako rieny e chuny mudho kendo ma nigi richo. Lero mar Nyasaye biro e chunye mondo ogol mudho duto. Ka ler mar Nyasaye obiro, mudho nyaka dhi. Richo, ma olero kae gi le duto mopogore opogore, nyaka dhi. Omiyo, jasomo ma jahera, yie mondo Yesu, Lero mar piny,

obi e chunyi, kendo mudho kod timbe maricho mag mudho nyaka wuok e chunyi, kaka onyis e picha ni. Yesu nowacho niya, “An e ler mar piny. Ng’at ma luwo bang’a biro bedo gi ler mar ngima kendo ok obi wuotho e mudho nyaka chieng’.” (Johana 8:12). Ok ibi yudo loch e golo richo e chunyi kuom tekoni, rieko mari, kata rieko mar ji. Yo mayot, ma en adier, mapiyo kendo matiyo maber kendo ma kende, en weyo Yesu, Lero, odonji. Mudho, ma en richo, nyaka wuok. Dwe kod sulwe nyalo miyowa kony moro e otieno ma mudho nitie, to ka chieng’ osewuok, to mudho kaachiel gi ler matindo lal. Yesu e Chieng’ mar tim makare. Ka ne odonjo e hekalu ma ne ni Yerusalem, ne ogolo oko ji duto mane nyieo kendo uso kuno. Ne obolo mesa mag jogo ma ne loko pesa kod kombe mag jogo ma ne uso winyo. Ne owacho niya: “Ondik e Ndiko ni Nyasaye nowacho ni, ‘Hekalu mara ibiro luongo ni ot mar lamo.’ To un, umiyo jokuo geng’ore!” (Mathayo 21:13). Chunyi oket mondo obed ot mar Nyasaye, hekalu mar Nyasaye. Odwaro dak e iye, miyo obed maber, pong’e gi ler, hera kod mor. Yesu ok obiro mana mondo owenwa richo magwa, to nobiro mondo ogowa kendo ogolnwa thuolo kuom teko kod loch mar richo. “Ka Wuowi (Yesu) ogolou thuolo, to ibiro bedo thuolo gadier.” (Johana 8:36).

3. CHUNY MA LOKO CHYO.

Picha ni nyisowa chal mar chuny ng'at ma timo richo ma olokore gadier. Koro oneno duong' kod luoro mar richo mage mang'eny ma Yesu nothogo e musalaba. Ka oneno musalaba ma malaika, Wach Nyasaye,

nyise, mano ketho chuny mare ma sani owinjo marach. Owinjo marach kendo owinjo marach ahinya nikech richo mage mang'eny. Kaka oneno hera maduong' mar Nyasaye ma onyisre kuom Kristo Yesu, hera ni miyo chunye bedo mayom, ahinya kaka ochako ng'eyo ni Yesu Kristo, Wuod Nyasaye, nobiro mondo ogol richo mage mang'eny. Ne oyie tho e kabedone e wi yath.

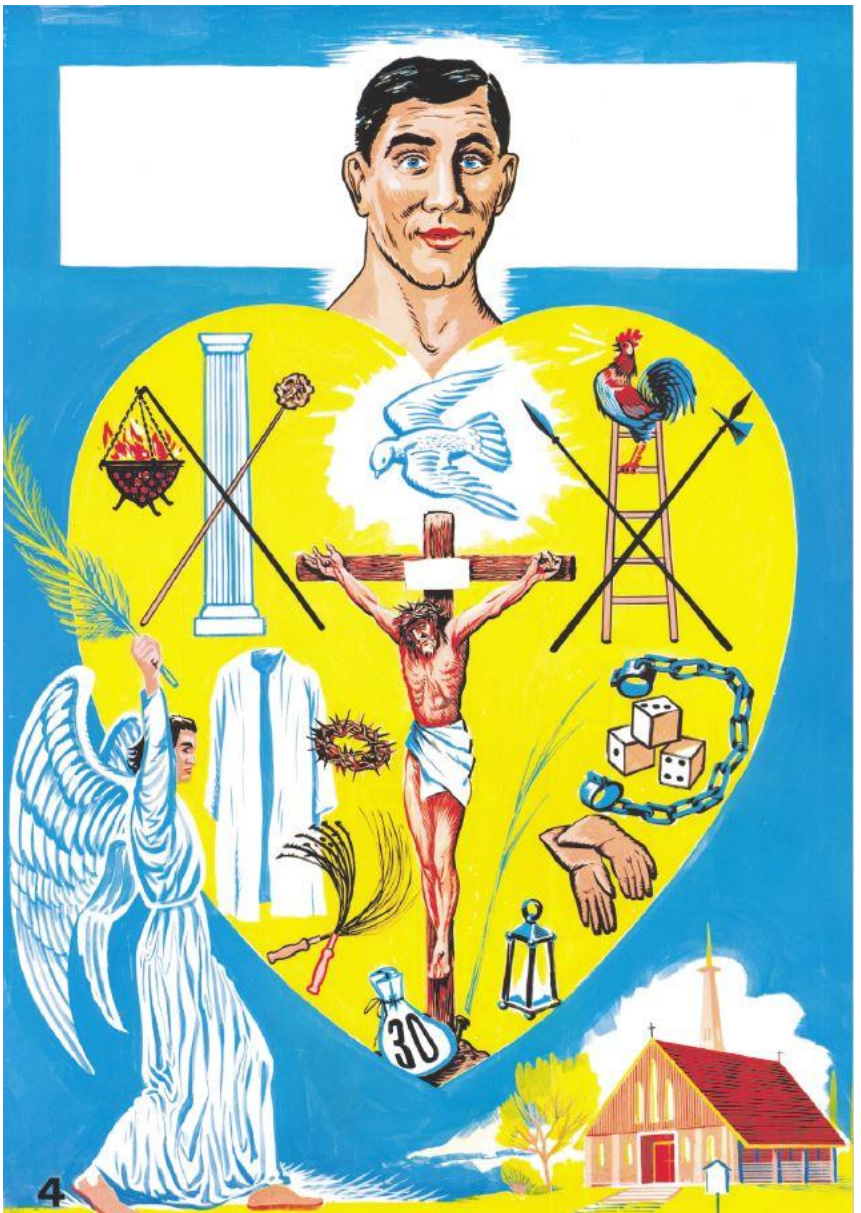
Gima adier en ni Yesu ne ogoye, ne omiye osimbo mar kuthe, ne ogoye misumali e lwete kod tiende kendo ne otho e musalaba nikech richo magwa, ikelo ot maler kendo matut ne jaketho ma ne oloko chunye, ma loko chunye kod ngimane chuth. Ka osomo Wach Nyasaye ma onyalo nenorego kaka ng'at ma ni e kiyo, ofwenyo ahinya kaka oseweyo Nyasaye kendo ok owinjore gi chike mage. Oloye kod winjo mag kuyo kod kuyo maduong', kendo ka oumo chunye e nyim Nyasaye gi pi wang' kod ywak malit, Yesu sudo machiegni kode. Hera kod kuwe mar Nyasaye donjo e chunye sama ochako ng'eyo ni "remb Yesu, Wuode, lerwa kuom richo duto." (1 Johana 1:7). "Los chuny maler e iya, O Nyasaye, kendo iket chuny manyien kendo motegno e iya." (Zaburi 51:10). Kendo, Wach Nyasaye wacho ni, "Amor gi joma mwol kendo ma loko chunygi, ma luora kendo winjo wachna." (Isaya

66:2). Roho Maler miyo weche mag Yesu bedo maler ne en niya, “Bed gi chir, wuoda (nyathina ma nyako)! Richou owene.” (Mathayo 9:2). Ka pod oneno musalaba kod remb Yesu ma ne oumo e musalaba, ka oyie ni gigo duto ne otimne, ochako ng’eyo ni ting’ mar richo osegol oko, nikech Yesu oseyie gi masira . . Ne owinjore obed marwa. “Nikech richo magwa, ne omiye hinyruok, ne ogoye nikech gik maricho ma ne watimo,” kendo “Ruoth nomiyo kum ochopo kuome.” (Isaya 53).

Roho Maler kod hera mar Nyasaye kawo loch mar chuny maler. Kaka oyie kuom Yesu, ofwenyo ni richo mage osewene, kendo kuom mano, oyudo adier e chunye ni remb Yesu, Wuod Nyasaye, oselose kuom richo duto. (1 Johana 1:7). Koro en gadier ni ng’ato ka ng’ato ma oyie Yesu ok bi tho (e roho), to obiro bedo gi ngima mosiko. (Johana 3:16). “Nimar kuom tho mar Kristo ma ne omiye kaka misango, wasegonywa, tiende en ni richo magwa oseweny.” (Jo-Efeso 1:7). Dwaro mag richo mag kido mar dhano sani omiyo thuolo ne gombo matut mar dak ne Nyasaye kendo tiyo ne En “ma ne oherowa mokwongo.” (1 Johana 4:19). Kar hero piny kod gik mag piny, ohero Nyasaye kod gik mag Nyasaye.

Omiyo e picha ni, wayudo ni le ma nyiso richo, sani ni oko mar chunye. Kata obedo ni Satan ok dwar wuok e ot ma ne odakgo chon, ka oneno gik ma notimore kendo ogeno yudo yo mar donjo kendo. En ema omiyo Ruoth Yesu onyisowa ni wabed gi ritruok kendo walamo; mondo ogeng' jachien mondo oringo kuomwa. (Yakobo 4:7).

4. THO GI KRISTO.

Picha ni wuoyo kuom Jakristo ma oseyudo kuwe malong'o kod warruok ma nyaka chieng' kokalo kuom tho mar Ruoth kendo Jawar marwa, Yesu Kristo, kendo kuom mano, ok onyier gimoro machielo mak

mana “mana kuom musalaba mar Ruoth Yesu Kristo. Kuom musalaba mare piny osetho ne wan, kendo wan bende watho ne piny.” (Jo-Galatia 6:14). Yesu notho e musalaba mondo wan bende, wabed gi “tho ne richo kendo wabed mangima nikech tim makare”; Jakristo ma osetho ne piny. (1 Petro 2:24). Ne omiwa chik kama: “wek Roho otelne ngima marwa, kendo ok wabi pong’o gombo mag kit dhano.” (Jo-Galatia 5:16,25).

Pila ma ne otweye Ruoth Yesu bang’ ka ne gisegolo lewni mage, inyiso e picha mar chuny, kaachiel gi ng’wech ma ne gigoyego e yo marach. Ne omiye kum nikech richo magwa nikech “wachango kuom kum ma ne oyudo.” (Isaya 53:5). Herode kod jolweny mage ne ng’ur kode, kendo bang’ goye, ne giketo osimbo mar ng’injo ma nigi kuthe e wiye. Kar keto osimbo mar mula kuome, ne giketo ng’wech e lwete ma korachwich - kar keto ng’wech mar ruoth. Ne giluro e nyime kendo ne giwuondore, ka giwacho ni, “Ruoth Jo-Yahudi obed mangima!” Ne giwuothoe kendo ne gikawo ng’wech kuome, kendo ne gigoye e wiye. Bang’ ka ne gisewuonde e yo ma kelo wich kuot kendo mager ahinya, ne gitere mondo ogoye e musalaba. (Mathayo 27:27-31).

Nitie ji mang'eny ma iluongo ni Jokristo ma lamo, ma giyudo sakrament mar riwruok maler, ma giwero wende mag Nyasaye to kata kamano, kuom timbegi mag richo, gimedo goyo Wuod Nyasaye kendo e musalaba. (Jo-Hibrania 6:6). “Ok ji duto ma luonga ni ‘Ruoth, Ruoth’ biro donjo e Pinyruoth mar polo, to gin mana joma timo gima Wuora ma ni polo dwaro ni gitim.” (Mathayo 7:21-27).

E picha ni bende wayudo sanduku mar pesa ma ne en mar Juda. Nowang'o Ruoth Yesu kendo ouso gi doli piero adek mag fedha, nikech hera mar pesa nene omako chunye kendo mano kende ema ne onyalo paro. Jolweny ma ne omako Yesu kaka jela ei otieno ne tiyogo gi taya, nyoroche, kod mamoko. Dice, ma ne itiyogo ahinya e tugo mar pesa, ne itiyogo gi jolweny ka ne gitudo gi lewni mage. “Gibedo gi gombo mar ng'iewo lewni ma an-go kendo gipogogi e kindgi giwegi.” (Zaburi 22:18). Ne gikawo gik moko duto kuom Yesu, to En owuon ne ok oyie, ka giwacho ni “Ok wadwar ni ng'atni obed ruoth marwa.”

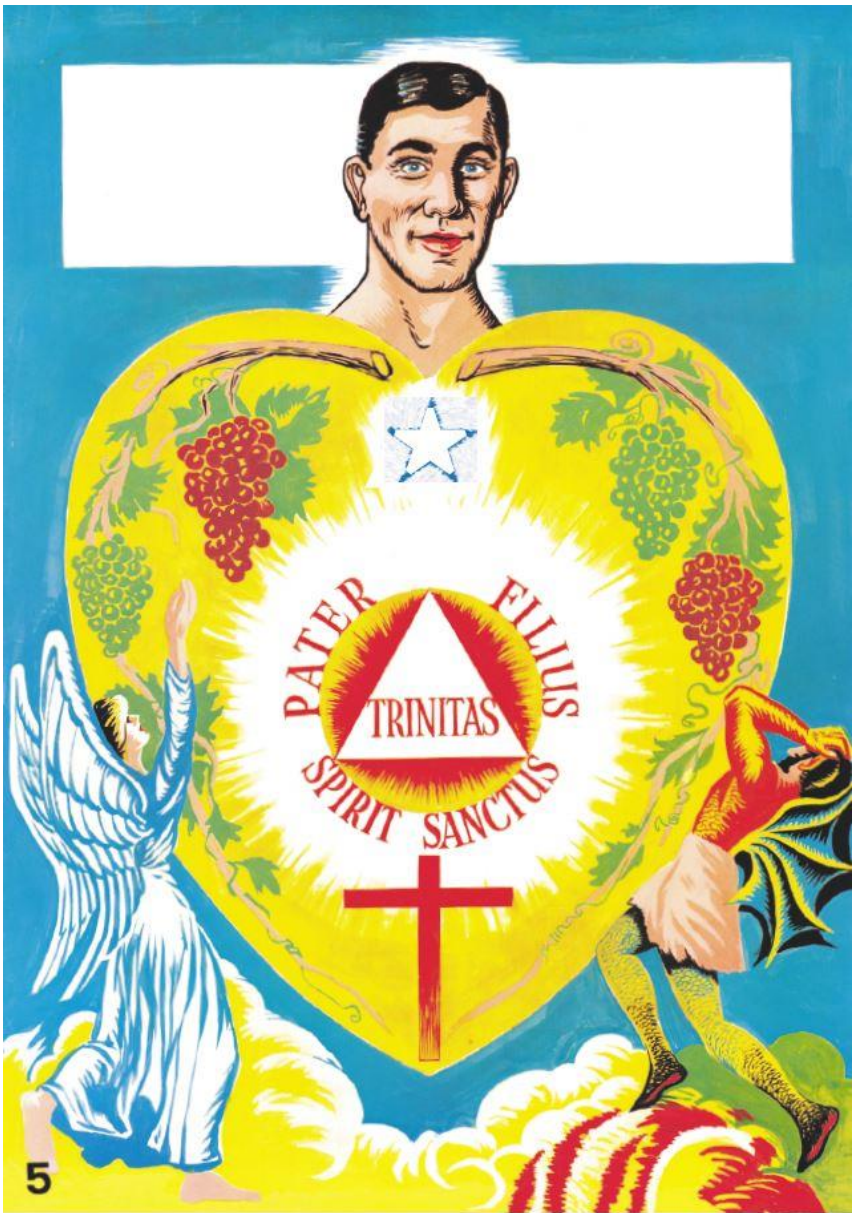
Ji duto dwaro yudo gueth duto ma wuok kuom Nyasaye, koth duto kod chieng' duto, to ok gidwar chiwore mondo gitim Nyasaye kaka Ruothgi kendo Japuonjgi. Kuom ji mang'eny, Nyasaye ber mana ma

nyalo konyo e kinde ma gin e masira kendo ma ongeno.

“Koti gi ligangla, jolweny ne ogoyo ng’ute kendo mapiyo remo kod pi ne oumo.” (Johana 19:33-37). Kapok guogno oywak, Petro nowacho nyadidek ni ok ong’eyo Yesu, to bang’e noloko chunye ka ywak malit. (Mathayo 26:69-75). Be ilando e wang’ ji duto ni isemiyo Yesu Kristo chunyi, kuom gik ma iwacho kod ma itimo? Kata be iwinjo wich kuot ka inyiso jomoko? Yesu nowacho niya, “Ka ng’ato owacho e wang’ ji duto ni en mara, an bende abiro timone kamano e nyim Wuora ma ni polo. To ka ng’ato odagi e wang’ ji duto, an bende abiro kwede e nyim Wuora ma ni polo.” (Mathayo 10:32-33).

Yesu bende nowacho niya, “Ng’at ma ok ting’o musalaba mare kendo luwo yorena, ok owinjore obed japuonjra.” (Mathayo 10:38). Joma yudo rito e Kidi, Yesu Kristo, gin joma mor!

5. HEKALU MAR NYASAYE.

Picha ni nyiso chuny maler kendo maler mar jaketho ma owar gi ng'uono kod ng'uono mang'eny mar Nyasaye. Osebedo hekalu mar adier mar Nyasaye, ot mar Nyasaye, Wuoro, Wuowi kod Roho Maler. En

kaluwore gi singruok mar Ruoth Yesu Kristo ni, “Ng’at ma ohera biro winjo puonjna. Wuora biro hero ng’atno, kendo an gi Wuoro wabiro biro ire kendo wabiro dak kode.” (Johana 14:23). Nyasaye miyo dhano luor, ogwedho kendo ting’o malo kokalo kuom Yesu Kristo. (Luka 1:52).

Chuny koro osebedo hekalu mar Nyasaye mar adier. Richo osegol oko. E kar le mopogore opogore ma Satan, wuon miriambo, rito, waneno Roho Maler, Roho mar Adier, ma odak e chuny. Kar bedo kama richo dongoe, chuny osebedo yath kata puoth maber, manyalo olemo, ma olemo olemo mag Roho. En kaka hera, mor, kuwe, mwolo, kinda, ng’uono, ber, adier kod rito ng’ato kod mamoko ma oyiego kendo moro Nyasaye kod dhano. (Jo-Galatia 5:22-23). Koro osebedo ng’injo ma kelo olembe mar yien mar mzabibu madier - Ruoth marwa Yesu Kristo. Gima ling’ling’ mar olembe ma kamano en ni odong’ ka en achiel gi Kristo, kendo Kristo kod weche mage odong’ e iye. (Johana 15:1-10). Kaka osepong’ kendo obatise gi Roho Maler, en gi teko mar loyo kido mar dhano kod gombone, kendo nego. (Jo-Galatia 5:24). Roho Maler tayo ngimane, kendo ok ochop gombo mag kit dhano. (Jo-Galatia 5:16). Ok odak kendo kuom gik ma oneno, owinjo kendo owinjo, to en gi yie - nikech

“wayudo loch ewi piny kokalo kuom yie marwa.” (1 Johana 5:4). Odak gi adier kod geno kendo omiye teko kuom geno mar duogo chiegni mar Ruoth Yesu Kristo. Odak ka owinjo hera mar Nyasaye, ma odong’ nyaka chieng’.

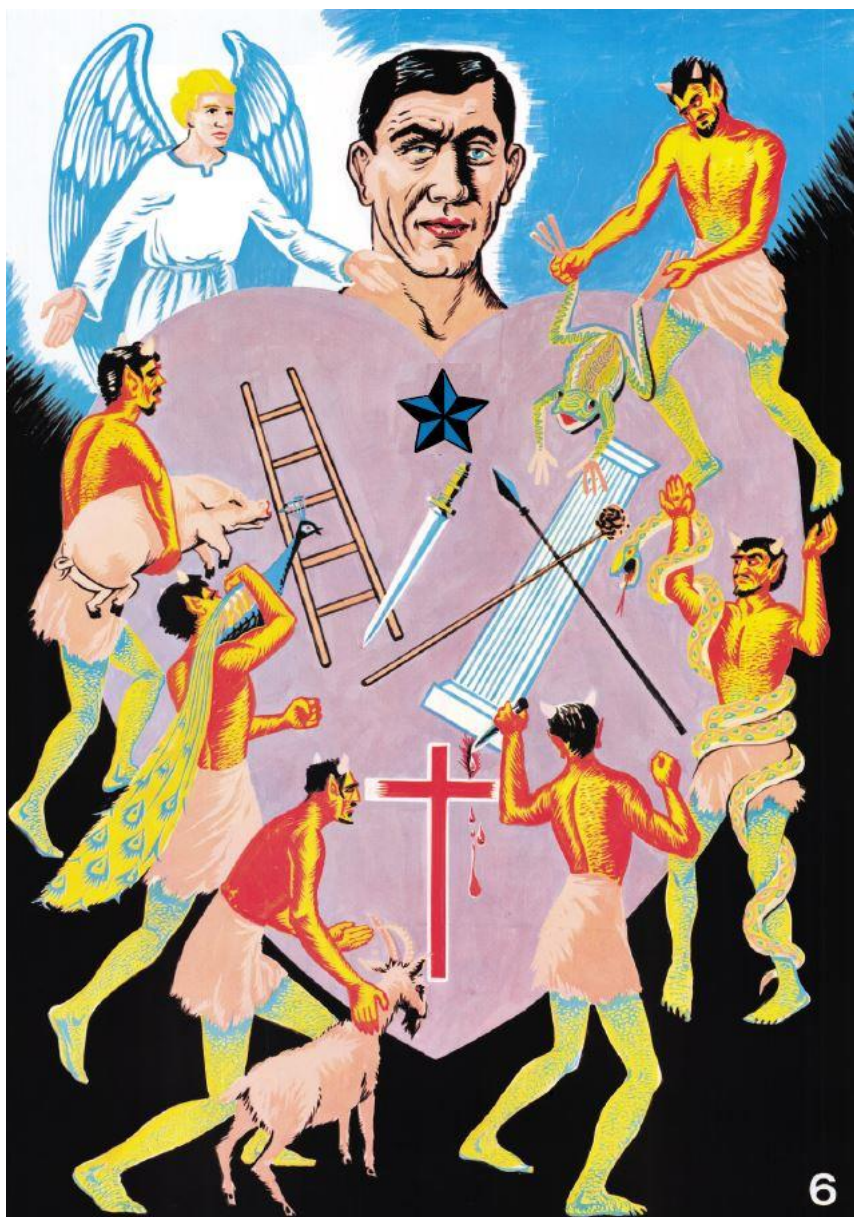
“Omor joma chunyi ler; gibiro neno Nyasaye!” (Mathayo 5:8). Ruoth Daudi nong’eyo ni lweny maduong’ie moloyo ne timore e chunye owuon, kata obedo ni ne en gi mwandu mang’eny kendo ne oloyo wasike. Ne ofwenyo ni en gi dwaro maduong’ mar roho, nolamo kama: “O Nyasaye, loso chuny maler e iya, kendo iket chuny manyien kendo mowinjore e iya.” (Zaburi 51:10). Onge ng’at ma nyalo loso chuny mare owuon, kata loso chuny maler, mak mana ka kokalo kuom loko chuny adier obiro ir Nyasaye kaka Daudi notimo, ka okwayo Nyasaye mondo olos chuny maler e iye. Nyasaye dwaro timo gimoro manyien e ngimani. Ka iloso lewni ma otur mag ber mari iwuon gi sing’o mag miriambo kod gik ma ibiro rito, ok bi miyo chunyi obed kama owinjore gi Nyasaye. En mana ni en gi gombo ahinya mar konyi, nikech osesingo ni, “Abiro ng’iewo pi maler kuomi kendo miyo ubed maler kuom tipo ma utimo duto kod gik moko duto ma osemiyou chilo. Abiro miyi chuny manyien kod paro manyien. Abiro kawo chunyi mager

ma chal gi kidi, kendo abiro miyi chuny ma winjo wach. Abiro keto chunya e chunyi kendo abiro neno ni iluwo chike maga kendo iluwo chike duto ma amiyou.” (Ezekiel 36:25-27). Mae e wach mar Singruok Manyien ma Nyasaye omiyowa kokalo kuom Wuode, Yesu Kristo.

E picha ni bende waneno ka malaika nowuok kendo. Malaike oket mondo “rit jogo ma miyo Ruoth luor kendo giresgi kuom masira.” (Zaburi 34:7; 91:11; Daniel 6:22; Matayo 2:13; 13:39; 18:10; Tich Joote 5:19; 12:7-10).

Jachien bende nenore e picha ni, ka ochung’ machiegni gi chuny, mana kaka ng’iyo thuolo mar donjo kendo e ode machon. Kuom mano, jiwowa ni “bed gi ritruok, bed gi ritruok! Wasikiu, Jachien, wuotho kaka sibuur ma ng’ur, ka odwaro ng’at ma onyalo chamo.” (1 Petro 5:8). Kinde mang’eny, olokore kaka malaika mar ler, otemo nyithind Nyasaye ma ok par gi gombo mag pinyini, otemo, kuom rieko mare, wuondo kata oganda ma Nyasaye oyiero. Kata kamano, ka wakwedo jachien, obiro ng’ado ng’wech kuomwa. (Yakobo 4:7).

6. CHUNY MOTEMO TO MOPOGORE.

Mae en picha malit mar ng'at ma ng'ado chien, ng'at ma ng'ado chien. Wang' achiel ochako ng'injo, ma nyiso ni ochako bedo gi ng'ich kendo nindo e ngimane mar Jakristo, to wang' machielo ng'iyo piny ma onge

wich kuot, ka otimo hera ne piny. Rieny ma iye osebedo matin, kendo piche mantie e chunye, ma nyiso ni en moikore mar yudo masira kanyakla gi Kristo, osepodho kendo ok ochung' motegno. Ochung'ne tem ma oweyogi mos mos kar kwedogi. Kar winjo dwol mar Nyasaye, sani ochako winjo paro ma jachien chiwo kod sing'o mag miriambo. Kata obedo ni pod nyalo bedo ni en ng'at ma dhi e kanisa, ma oumo gombo mare kuom gik mag piny e bwo kit lamo moro, hera ne Nyasaye osebedo mayom e chunye. Osebedo ng'at ma ok ong'ado wach, ochung' motegno e kind yore ariyo. Ochako tugo gi gik mag piny, kendo otimo mana ka gima ohero Nyasaye. Sulwe mantie e chunye, ma en chuny, bedo matin. Musalaba ok ting' kendo gi ng'iyo, to odoko ting' ma ok orwak kendo mapek. Yie mare chako ng'injo, oweyo wuoyo gi Nyasaye e lamo, ok par kendo ok oketo pachne kuom chal mar chunye kendo mos mos ogolo thuolo ne jachien ma rito oko mar chunye. Ohero bedo gi ji ma nigi richo moloyo bedo gi nyithind Nyasaye adier.

Picock, machung' ne nyadhi, chako manyo yo mar donjo kendo. Nyalo bedo ni wiye ne owil ni nowarre kokalo kuom ng'uono kende, kendo odoko Jakristo ma nigi nyadhi. Dwaro mar madho kong'o goyo dhoot

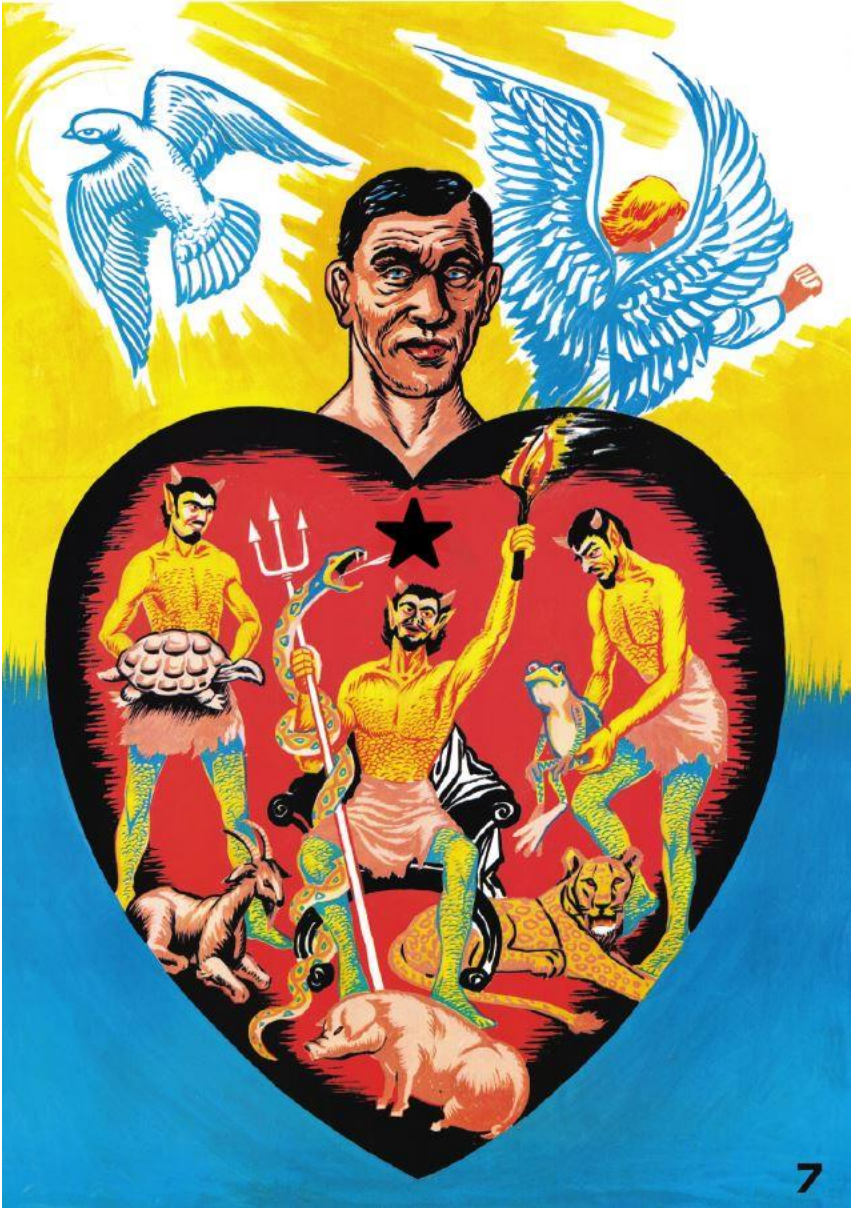
kendo dwaro donjo. Onyalo bedo e nyasi moro makende. Nyalo bedo ni en e riwruok gi osiepe ma nigi richo, kama owinjo wich kuot ka ipare ni en ng'at mopogore, ng'at ma nigi teko matin, kata ma ok ohero ji, ma jachien nyise ni kinde achielni ok bi ketho ngimane mar roho. Paro kod gombo ma ok gin mag roho miyo ng'ato winjo. Seche moko ochako hero jok ma ok ler. Ong'iyo piche ma ok owinjore kendo kendo gi mor, kendo omor gi osiep ma ok owinjore. Odhi e ute miel, gik ma kelo mor ma ok beyo mag piny, ka okawo paro mag richo ma wuok kuom jachien ma nyise ni mano en kido mar dhano kendo ni richo achiel ok en gima rach gadier.

Adier, ok wanyal geng'o ka winy mag bungu mag paro maricho kod paro maricho ng'ielre e wiwa, to wan gi ketho ka waweyogi mondo gilochnwa kendo giloso lumgi e chunywa, ka ginyuolo timbegi ma richo. Ka wamiyo jachien lwetwa matin, en gadier ni obiro mako lwedo duto, kendo otero chuny kod chuny e mach ma okrum. Omiyo, siem maduong' ma Nyasaye ogolo ne wan, en mondo kik wabed gi gombo mag rowere kendo kik wabed gi tuke gi richo, ka ok wang'iyo ni richo nyalo biro e yo mane. Ring' ir Yesu, jarit kendo jarit.

Ng'at ma oneno e picha ni ka ochuoyo chuny ng'ato gi ligangla, wuoyo kuom jogo ma ng'anjo kendo kwedo din mar Jokristo. Gi dhokgi ma miriambo kod dhokgi ma ng'ur, gigoyo kendo giketho chuny Jokristo - gik ma chuny mopogore ok nyal rito. Ochako luoro dhano moloyo Nyasaye kendo nikech luoro gima dhano biro wacho kendo timo, odoko misumb mar dhano, kendo odhi mabor gi Nyasaye. Mirima kod ich wang' marach nyisore e kinde mag masira kod ng'ol, kendo gimiyogi teko mar donjo. Thuol marachno mar ich wang', ma nenore ka jomoko nigi loch kendo nigi mwandu mang'eny, biro donjo maonge ng'eyo. Ka omiye nus mar thuolo, obiro yawo dhoot mar sigu kod nyadhi.

En gima yot ahinya ni hera mar pesa odonj e chunywa mak mana ka wawinjo siem mag Ruoth Yesu sama owacho ni, "Bed gi ritruok kendo lamo mondo kik upodho e tem." (Mathayo 26:41). "Ng'at ma paro ni ochung' motegno, ber ka orit mondo kik olwar." (1 Jokorintho 10:12). Nyaka warwak gik lweny duto ma Nyasaye miyowa, mondo wabed gi nyalo mar chung' motegno e rieko maricho mag jachien. (Jo-Efeso 6:11-18).

7. CHUNY MOTIMORE, KATA CHUNY MODOKO
TOCH.

7

Picha ni nyiso chal mar chuny dhano ma osedok
chien, ma bang' bedo e lero mar Nyasaye kendo
osetemo mich mar polo kendo oseyudo pok mare mar

Roho Maler, oseweyo yie mare. (Jo-Hibrania 6:4). Bende, onyiso chal mar ng'at ma pok olokore kata chiwo ngimane ne Nyasaye, kata obedo ni adier mar Injili, ma iluongo ni "Wach Maber", osemye kendo ofwenyene. Ng'at ma ng'ich sama Nyasaye wuoyo kode, biro medo bedo marach ahinya kata obedo ni otimo kinda ma ongee tich mar lokore owuon.

Yesu owuon ne olero chal mar jogo ma ne odok chien ka nowacho niya, "Ka roho marach owuok kuom ng'ato, owuotho e piny ma otuo ka omanyoy kama onyalo yueyoe. Ka ok onyal yudo achiel, owacho e chunye niya, 'Abiro dok ot mara.' Omiyo, odok kendo oyudo ot maler kendo maler. Bang'e, owuok kendo okelo roho mamoko abiriyo ma rach moloye, kendo gibiro dak kuno. Omiyo, ka gik moko duto oserumo, ng'atno bedo e chal marach moloyo kaka ne en e chakruok." (Luka 11:24-26). "Gima ne otimore negi nyiso ni weche ma ne okorgo gin adier; 'Gwok dok e gima osewuok' kendo 'Ng'ombe ma oselose dok mondo odhi otur e lowo.' (2 Petro 2:22).

Ndikogi lero maler chal mar chuny ng'at ma odok chien kata jaketho ma ok oloko chunye. Richo e wuondo mare duto osebiro kendo mondo odong' kendo ochung' ne chuny. Kata wang'e nyiso, e yo

moro, chal mar chunye. Roho Maler, winyo mayomno, ochuno ni owuok e chuny, kaka richo kod Roho Maler ok nyal dak kanyachiel. Ok nyalre ni chuny obed hekalu mar Nyasaye kendo e kindeno bende obed kama Satan nyalo weyoe. Malaika, Wach Nyasaye, nyaka wuok gi kuyo. Odhi nyime ng'iyo gik ma notimore chon, ka en gi geno ni nyalo bedo ni pod oloko chunye kaka wuode ma ne olalo, ma ne "gombo ni opong' gi ng'injo ma ng'ombe ne chamo, to onge ng'at ma ne omiye gimoro mar chamo. Bang'e, ne owinjo maber kendo nowacho niya, 'Abiro chung' kendo adhi ir wuonwa kendo awachne ni, Wuoro, asetimo richo ne Nyasaye kod in. Ok owinjore kendo mondo iluonga ni wuoyi.' (Luka 15:16-20). Wuorono, ka oneno wuode ma ne nigi kuyo, noweyone richone kendo norwake gi mor.

Chuny mantie e picha ni ok nyis ranyisi moro amora mar loko chuny mar adier, ok odok ir Nyasaye, ok onyiso ni odwaro weche mag ng'uono e tiende Yesu. Chuny mare chalo ka gima owang' gi chuma ma liet kendo oling'. En gi it to ok onyal winjo dwol mar Yesu ma ywak. En gi wang' to ok onyal neno bur ma onge giko mar mach ma okrum ma oyabere ahinya e tiende. Ok owinjo wich kuot kendo kuom dhi nyime e richo mage. Sitani osebiro locho e chunye kendo obet

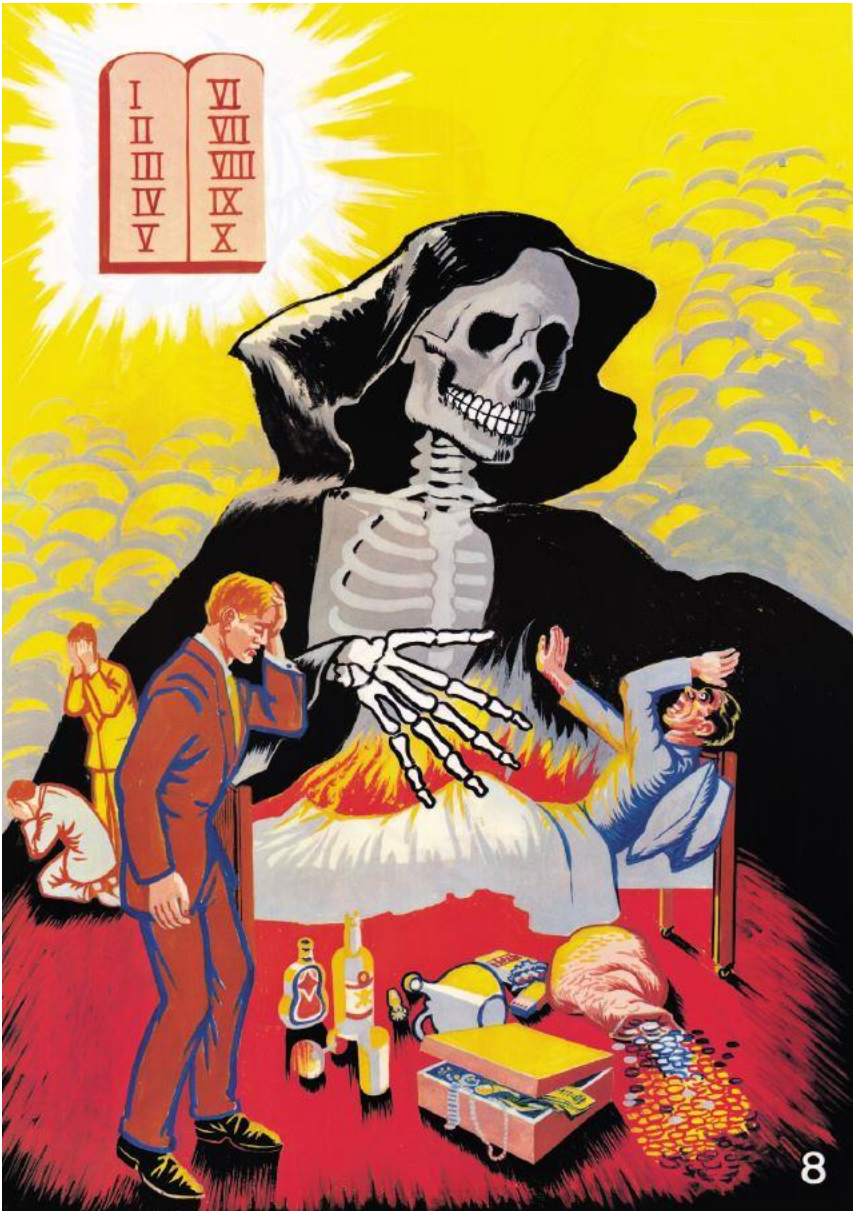
kaka ruoth e kombene. Nyalo bedo ni pod onyalo ng'ur ni en ng'at ma ng'won kendo ma miyo ji luor, kendo ni en gi kido mar dini, mana kaka liel ma owang' gi rangi marachar "ma neno maber oko to opong' gi choke kod ringre dhano to e iye." (Mathayo 23:27).

Wuon miriambo kawo kar Roho mar Adier. Nyarombo ka le, richo ka richo dhi kanyakla gi jachien makende kod roho marach kendo okawo chunye. Kata obedo ni ne ogombo bedo thuolo kuom jogo ma ne omiye kum marach, ne giketo otweye. "Ng'at ma ok luwo Chik mar Musa, ibiro negi maonge ng'uono moro amora, ka ong'adne bura ni en jaketho kaluwore gi gik ma ji ariyo kata mokalo nyiso. To iwacho ang'o kuom ng'at ma kwedo Wuod Nyasaye? Ng'at ma kawo remo mar singruok mar Nyasaye ma ne olose kuom richo, kaka gimoro ma ok tek? Ng'at ma ng'ado bura ne Roho mar ng'wono? Par ane kaka kum ma obiro yudo biro bedo marach moloyo!" (Jo-Hibrania 10:28-29; 2 Petro 2:1-14).

Kapo ni picha ni owinjore gi chal mar chunyi, osiepna ma ahero, ywak ne Nyasaye maonge ng'wech, kowuok e chunyi matut. "Onyalo, sani kendo kinde duto, reso joma biro ir Nyasaye kokalo kuome". (Jo-Hibrania 7:25). Bende, onyalo kendo odwaro weyo

richo duto, ka ibiro gi loko chuny mar adier. Onyalo geng'o jachien kod jochiende mage duto, kendo gologi oko mar chunyi, ka in mana gi gombo mar weyo oti kamano. Bi kaka ng'at ma ne nigi tuwo mar lepra ma ne obiro ir Yesu kendo owacho ni, 'Ka idwaro, inyalo lerna.' Yesu ne opong' gi ng'uono, kendo nochiwo lwete kendo omulo wiye. Ne odwoko kama: 'Adwaro timo kamano. 'Bed maler!' (Marko 1:40-41). To ka idhi nyime bedo ng'at ma ng'ich, kendo ihero mudho moloyo ler, onge geno, onge kony, nikech iyiero tho kar ngima - "richo chulo chudo mare - tho." (Jo-Rumi 6:23).

8. RIKO MAR JAMO RIKO.

Kae wayudo jaketho mager ma oseketo thuolo mar timo yiero mar luwo Kristo. Odhi machiegni gi tho; ringre nyalo bedo gi lit kendo chunye nyalo bedo gi luoro mar tho. Tho (ng'ut ng'ato) osebiro e kinde ma

ok ogeno kendo ma ok odwarre. Miyo ma miriambo mag richo oserumo, kendo adier marach mar nengo maduong' kendo ma kelo luoro mar richo sani nyaka ng'adne bura. Masira mag mach ma ok tho koro bedo gadier ne en. Kata obedo ni sani ogombo ahinya lamo, oyudo ni ok onyal loso gi Nyasaye ma osedagi hera mare kuom kinde malach kamano. Osiepege oluor chung' e bath otandane, kendo wehegi ma nono mag kweyo chuny ok nyal konye sani. Rieko mage ok nyal medo ngimane, kata reso chunye, kata dwoko piny lit ma chunye yudo. Oyudo ni ok nyalre keto pachne kuom Nyasaye nikech jachien ok miye thuolo mar timo kamano.

Gik moko duto ma ne ohero kendo ma ne odakgo, nenore ni ng'adone bura. Kata jatich mare ma ok nyal gene, ma nyalo bedo ni pok ores, jadolo kata jatelo mar kanisa ok nyal konye sani, nikech osedagi hera mar Nyasaye kendo osedonjo e bwo bura mare. Ochako ng'eyo ni "en gima kelo luoro mondo ng'ato odonj e lwet Nyasaye mangima!" (Jo-Hibrania 10:31). Ne en gi geno mar chiwo ngimane ne Nyasaye e kinde ma ne owinjore kode, kata e otanda mare mar tho, to sani oyudo ni osekalo ahinya. Ji gana gi gana tho apoya nono, ma ok ginyal yudo thuolo mar lokore ir Nyasaye e otanda mag tho. Omiyo en gima duong'

mondo walokre ir Nyasaye ka en machiegni. Kar winjo weche mag Nyasaye ma kweyo chuny kendo ma reso, jaketho ma ne dhi tho ni ma ne okwedo weche kod hera mag Nyasaye e kinde ma ne pod en ngima sani nyaka owinj dwol mar Jang'adne. En Jawar ma ne okwedo ma wacho ni: "Udhi oko koda, un ma un e bwo kuong'ruok mar Nyasaye! Odhi e mach ma nyaka chieng' ma oseik ne jachien kod malaike mage!" (Mathayo 25:41). "Ng'ato ka ng'ato nyaka tho dichiel, kae bang'e, Nyasaye biro ng'adne bura." (Jo-Hibrania 9:27).

Yesu Kristo. Ok odonjo mana e ng'wech mar Jokristo, to pod odhi nyime e ng'wechno, kendo oringo gi ng'iyo, "ka oketo wang'e kuom Yesu, ma yie marwa ochung'ne chakre chakruok nyaka giko." (Jo-Hibrania 12:1-2).

Satan gi jochiende mage duto orumo chuny ng'at ma oyie, ka gitemo ma ok ginyal tero nyathi Nyasaye e yo marach. Bende, ochung'ne nyadhi, hero pesa, timbe ma ok beyo, kod mamoko. E kar ng'ombe, sani waneno punda, nikech kinde mang'eny richo bironwa e yo machielo, kendo oumore e yo kata nying' mopogore. To Jakristo ma rito wang' ong'eyo ni en richo kata ka obiro e yo mar dini, kata kaka malaika mar ler, nikech Wach Nyasaye kod Roho Maler tero ng'atno e adier. Dichwo moro, omako gilasi mar divai e lwete achiel, miel machiegni gi Jakristono kendo otemo tembe gi mor ma miriambo mag piny. Kata kamano, ok otimo gimoro amora kuom Jakristo ma osechiwore, nikech osenege gi Kristo kaka richo kod gombo mag piny. Ng'at mar ariyo ma ni e picha, ng'ado Jakristono gi ligangla. Gik ma ng'ato nyalo ng'ado, ng'ado bura, ng'ado bura kod luoro kokalo kuom joma ok oyie - kendo kinde mang'eny ahinya kokalo kuom jogo ma iluongo ni joyie - gin gik ma ng'ado chuny jayie madier kinde ka kinde. To ok owinj

gik ma ji wacho kendo oparo mana gik ma Nyasaye wacho. Oparo weche ma Yesu nowacho. “Ubedo gi mor ka ji ng’anjou, ka giwuondou, kendo ka giwacho miriambo duto ma ok beyo kuomu nikech un jolupna. Bed gi mor kendo ubed gi mor, nikech duoko maduong’ oketi e polo.” (Mathayo 5:11-12).

Kido marwa mar richo kod jachien, kinde ka kinde temo matek mondo gipog Jakristo gi hera mar Nyasaye. To gi mor maduong’ kendo gi adier onyalo wacho adier ni, “To ng’ano ma nyalo pogowa gi hera mar Kristo? Be chandruok nyalo timo kamano, kata pek kata kum kata kech kata chandruok kata masira kata tho?” (Jo-Rumi 8:35). “Ok kamano, kuom gik moko duto wan gi loch chuth kokalo kuom Ng’at mane oherowa!” (Jo-Rumi 8:37). Ka oserwako gik lweny duto mag Nyasaye, onyalo kwedo lwenje mag jachien, ka odiechieng’ marach ochopo, kendo bang’ kedo nyaka giko. Obiro pod rito loch mare kokalo kuom Yesu Kristo, mane oloyo loch kuom tem kod tem mopogore opogore duto. Kokalo kuome owinjore wabed gi loch kendo wayudi osimbo mar duong’ ma ok bi weyo ler mare nyaka chieng’. (Jo-Efeso 6:10-18; 1 Petro 5:4).

SUND mar chuny mare ler kendo rieny. Chuny mare opong' gi yie kendo opong' gi Roho Maler. Malaika, kaka Wach Nyasaye, parone gueth mang'eny ma imigi ma locho kendo ochung' motegno nyaka giko. "Jogo ma locho, abiro miyogi ratiro mar chamo olembe mag yien mar ngima ma dongo e podho mar Nyasaye." "Joma locho ok bi yudo hinyruok kuom tho mar ariyo." "Ne jogo ma locho, abiro miyogi moko kuom mana ma opondo. Bende, abiro miyo ng'ato ka ng'ato kuomgi kidi marachar ma ondik nying manyien e wiye." "Ne jogo ma yudo loch, ma dhi nyime nyaka giko timo gik ma adwaro, abiro miyogi teko marom gi ma ne ayudo kuom Wuoro." "Joma locho biro rwako lewni ma rachar kaka maeni, kendo ok abi golo nyingegi e bug joma ngima. E nyim Wuora kod malaike mage, abiro nyisou e wang' ji duto ni gin magwa." "Abiro keto ng'at ma locho obed ng'injo e hekalu mar Nyasayena, kendo ok obi weyo hekaluno nyaka chieng'." "Ne jogo ma yudo loch, abiro miyogi ratiro mar bedo e kombe mar loch mara, mana kaka asebedo gi loch kendo sani abedo machiegni gi Wuoro e kom mar loch mare." (Fwenyo 2:7,11,17,26; 3:5,12,21).

BAG MAR PESA MOYUAR nyiso ni ok en mana chunye kende, to bende pesa mare ochung' ne Nyasaye. Kar ketho pesa mare, okonyo jodhier, omiyo Nyasaye achiel kuom apar (kidieny mar apar mar pesa ma oyudo) kod chiwo kata kata gik moko duto ma en-go, ne Nyasaye, ka otiyo gi gik moko duto mondo omi Nyasaye duong'.

MKATE GI RECH nyiso ni odak e ngima maler kendo ma onyalo ritore owuon. Ok oketho ngimane kuom madho kong'o mager kata kuom chamo chiemo ma okler. (Tich Joote 15:20). Ok otiyo gi pesa mare, kendo ok oketho ringre (ma en hekalu mar Nyasaye), kuom ng'ado kata madho ndawa e yo moro amora, kendo ok otiyo gi yath kata yath ma kelo hinyruok. Ochamo chiemo mabeyo, maler kendo ma nigi teko. Chuny mare owuon osebedo ot mar lamo. Bende, odhi e lamo mag kanisa kinde ka kinde kendo gi luor, e kit piny mopogore opogore kendo e bwo gik moko duto. Ohero lamo, bed ka en e kanisa kata gi joode, kata e ot mare owuon, nikech ong'eyo ni Jakristo ok nyal dongo ka ok owuoyo gi Nyasaye e lamo.

BUKU MOYAR nyiso ni Muma en buk moyangore ne en, kendo osomo kendo opuonjore pile ka pile, oyudo riekod kod teko, ngima kod ler, kod mwandu mang'eny e iye. Osebedo taya mar taye kendo odoko ligangla ma otiyogo loyo jachien. En chiemo mar roho ma pile ka pile ne chunye, pi mar tieko riyo mare, pi mar lwok ma onyalo losogo dende, kod kiyo ma onenorego.

Ohero ting'o musalaba mare, nikech ong'eyo ni ok obi yudo duoko ka onge musalaba. Kaka ong'eyo ni osechier gi Kristo mondo obed gi ngima manyien, oketo chunye kuom gik ma ni e polo, kendo oketo pachne kuom gik ma ni kuno, to ok kuom gik ma ni e piny kae. (Jo-Kolosai 3:1-2). Oikore mar romo gi Nyasaye, kendo en kaka yien ma dongo e bath aora; ma kelo olembe e kinde mowinjore. (Zaburi 1:3). Ochalo ng'injo mar yien mar mzabibu madier, ma olemo olembe mang'eny. Ok ong'eyo luoro mar tho, nikech hera malong'o mar Nyasaye, ma oyudo kokalo kuom Roho Maler, osepong'o chunye.

10. GI DUONG' DO OT.

Yesu nowacho niya, “An e chier kod ngima. Ng’at ma oyie kuoma biro dak kata obedo ni otho; kendo ng’at ma ngima kendo oyie koda ok bi tho nyaka chieng’.” (Johana 11:25-26). “Ng’at ma winjo weche ma

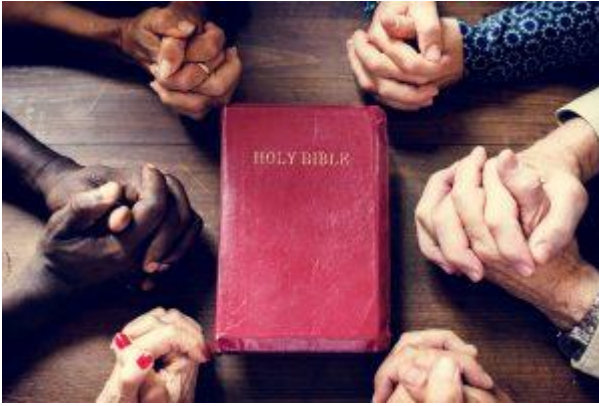
awacho kendo oyie Jal mane oora nigi ngima mosiko. Ok obi ng'adne bura, to osewuok e tho kendo odonjo e ngima.” (Johana 5:24). Tho ok kelo luoro kata kum ne Jakristo. “Tho osekethore; lochno osechopo kare! Tho, loch mari ni kanye? Tho, teko mari mar ketho ng'ato ni kanye? Erokamano ne Nyasaye ma miyowa loch kokalo kuom Ruoth Yesu Kristo!” (1 Jokorintho 15:54-57)

Ng'at mosedak kendo owuotho gi Nyasaye ok oluor tho. Ka kinde mar tho ochopo, obiro dhi gi mor, kaka Jaote Paulo nowacho niya, “Adwaro ahinya weyo ngimani mondo abed gi Kristo, ma en gima ber molojo.” (Jo-Filipi 1:23)

Jakristo gombo neno wang' Yesu, mane otho nikech en kendo chulo nengo mar richo mage e musalaba. Roho Maler bende parone weche ma Yesu nowacho niya, “Kik ibed gi parruok kendo kik ibed gi parruok. Yie kuom Nyasaye kendo yie kuoma bende. Nitie ute mang'eny e ot mar Wuoro... Abiro duogo kendo kawou ira, mondo ubed kama antie.” (Johana 14:1-4). “Gima onge ng'at ma oseneno kata winjo, ma onge ng'at ma ne paro ni nyalo timore, en gima Nyasaye nolosso ne jogo ma ohero.” (1 Jokorintho 2:9). Onge dhok e piny ma ng'ato nyalo lero kata nyiso ber mar

taon mar polo ma oik ne jogo ma wuotho e tiende Ruoth Yesu Kristo kae piny.

E kar neno ng'injo ma kelo luoro (tho), malaika kata jaote mar Nyasaye nenore e picha mogikni. Orito mondo oting' roho maler kendo ir Nyasaye. Nyalo kod roho igol oko mar jela mar ringruok ma tho, kendo idhi malo kokalo kuom dhouidi mag polo ma oyabere nyaka ir Yesu ma ohero kendo mane otho nikech e musalaba. Orwako ma mor ogeno e nyim Nyasaye kama Ruoth mare kendo Japuonjne orwakgi gi weche mag pak ma wacho ni, "Itimo maber, in jatich maber kendo ma ja adier! Ibiro donjo kendo ibed gi mor ma an-go!" (Mathayo 25:21). Satan onge gi teko kuome kendo, nikech "Ng'atno notho, kendo malaike notere mondo odhi obed machiegni gi Ibrahim e nyasi ma ne otim e polo." (Luka 16:22). "Kae to ne awinjo dwol moro kowuok e polo kawacho ni, 'Ndik wachni: Joma tho chakre sani nyaka sani gi mor e tij Ruoth!' 'Eyo adier!' Roho dwoko. 'Gibiro yudo yueyo kuom tich matek ma gitiyo, nikech duoko mar tijgi dhi kodgi.'" (Fweny 14:13).

Jasomo ma jahera, Nyasaye mondo okonyi mondo imi chunyi ne Ng'at ma oheri, nikech sani owuoyo kodi kowacho ni, “dok iri koda gi chunyi duto.” (Chik 30:2). Mi Yesu chunyi ma ool, ma owinjo marach, ma lit, kendo obiro miyi chuny manyien kod paro manyien. Okidwar wuondori gi chunyi ma riambo kata luwo gombone, nikech “e chuny ng'ato, paro ma richo ma miyo otimo gik maricho wuok...” (Marko 7:21). We richo magi kendo imako gima kare, “nimar richo chulo chudo mare - tho; to mich mar Nyasaye ma onge chudo en ngima mosiko e riwruok gi Kristo Yesu Ruothwa.” (Jo-Rumi 6:23)

Kendo un joma osechiwo ngimau ne Nyasaye, “umie matek weche mag adier ma ne apuonjou mondo obed ranyisi ma unyalo luwo, kendo ubed e yie kod hera ma

wan-go e riwruok gi Kristo Yesu.” (2 Timoteo 1:13).
Kuom gino machal, Paulo nondiko e 2 Timoteo 1:12
kama: "Ang'eyo ng'at ma aketo genona kuome. An
gadier ni Nyasaye nigi teko moromo mar rito gik ma
oketo genona nyaka chieng'no." Geri in iwuon e yie
mari kuom Nyasaye, lamo e teko mar Roho Maler, ritri
e hera mar Nyasaye, iketo wang'i kuom Yesu. En e
yo, adier kod ngima, Ruoth marwa ma machiegni biro
duogo mondo okaw nyithinde - "Ruoth mar ruodhe
kod Ruoth mar ruodhe." (1 Timoteo 6:15)

“Ne Nyasaye ma nyalo ritou mondo kik upodho, kendo
kelou maonge ketho kendo ma mor e nyim duong'ne
- ne Nyasaye achiel kende Jawar marwa, kokalo
kuom Yesu Kristo Ruoth marwa. Bende, duong',
duong', teko, kod loch obedne, chakre e kinde
mokalo, kendo sani, kendo nyaka chieng'! Amen.”
(Yuda 24-25).

Buku matin mar "Chuny Dhano" yudore e dhok mokalo 538 kod dhok ma itiyogo e piny mangima. (Afrika, Asia, Ugwe mabor, Amerka ma milambo, Ulaya, kod mamoko.) Buku marwa mar Chuny sani bende yudore e simu mag lwedo, tablet, kod mamoko kowuok e www.angp-hb.co.za.

Pichni 10 mag chuny ma ni e bugni bende yudore e kit chart madongo mag piche ma nigi rangi (sentimita 86 x sentimita 61) ma oting'o kanyachiel e set mar piche 10. <2Zepa> "Chart mag Chuny" gi inyalo yudi gi gik ma piny Ulaya kata Afrika kendo gin gik ma owinjore ahinya tiyogo kanyakla gi Buk mar Chuny mar puonjo e klas, lendo e yamo maler kod mamoko.

Yie mondo itudruok kodwa ka inyalo konyowa e loko buge magwa mag Injili ma onge chudo, kendo inyisowa dhok ma inyalo lokogo buge mag Injili. Kony mari ne dhi bedo maber ahinya.

Ka iseyudo warruok kuom Kristo, kata ka iseyudo gueth mamoko kokalo kuom buge magwa mag Injili, yie mondo wang'e. Wagombo goyo erokamano ne Nyasaye kanyakla kodu, kendo parou ahinya e lamo magwa.

Mison mar Buge mag Injili ma ochung'ne chiwo

(Namba mar ndiko nying' 1961/001798/08)

Buge mag "CHUNY MAR NG'ATO" inyalo neno kendo yudo ka itiyo gi link maluwoji:

www.angp-hb.co.za